

Handleiding voor instructeurs van het Ruiterbewijs

Versie 01-01-2022

Inhoud

Inleiding.....	2
Kennisdoelen	3
Leerdoelen deel 1 (CBR 1) Ruiterbewijs	3
Lessuggesties voor deel 1 (CBR 1) Ruiterbewijs	4
Deelcertificaat 1 (CBR 1) Ruiterbewijs.....	7
Leerdoelen deel 2 (CBR 2) Ruiterbewijs	10
Lessuggesties voor deel 2 (CBR 2) Ruiterbewijs	11
Deelcertificaat 2 (CBR 2) Ruiterbewijs.....	13
Leerdoelen examen Ruiterbewijs.....	17
Lessuggesties voor het examen Ruiterbewijs.....	19
Examen Ruiterbewijs	22
Aanvragen deelcertificaten en Ruiterbewijs	22
Bijlage Werklijsten en beoordelingsstaten deelcertificaat 1 en 2 (CBR 1 en 2).....	23
Werklijst praktijktoets CBR 1	23
Werklijst praktijktoets CBR 2	25
Deelcertificaat 1 (CBR 1) Theorie versie A.....	27
Deelcertificaat 1 (CBR 1) Theorie versie B.....	30
Deelcertificaat 1 (CBR 1) Theorie versie C	33
Deelcertificaat 2 (CBR 2) Theorie versie B.....	40
Deelcertificaat 2 (CBR 2) Theorie versie C	43
Bijlage Werkblad Anatomie.....	47
Deelcertificaat Ruiterbewijs deel 1.....	48
Deelcertificaat Ruiterbewijsdeel 2.....	49

Inleiding

Deze handleiding geeft jou als instructeur handvatten om de opleiding voor het Ruiterbewijs zo goed en plezierig mogelijk te onderwijzen aan jouw kandidaten. Daarnaast moet de handleiding er voor zorgen dat de opleiding tot het Ruiterbewijs zo uniform mogelijk is. In de handleiding worden de leerdoelen, lessuggesties en opzet van de opleiding toegelicht.

Wat betreft de leerdoelen wordt een onderscheid gemaakt tussen kennis- en vaardigheidsdoelen. Een kennisdoel wordt bereikt door het bestuderen en/of bespreken van het betreffende hoofdstuk uit het boek. Een vaardigheidsdoel wordt bereikt door het uitvoeren van een praktijkopdracht. In deze handleiding vind je een leidraad voor het geven van de lessen in de vorm van lessuggesties. Afhankelijk van de samenstelling van de groep en jouw eigen voorkeur, kun je hiervan afwijken. Dit is o.a. afhankelijk van het (instroom)niveau van de ruiters.

Deze instructeurshandleiding is geschreven bij de boeken 'Haal je Ruiterbewijs met plezier' en het handboek 'Paard&Welzijn' of 'Leer paardrijden met plezier, versie 2016 of later'. De boeken zijn te bestellen via de KNHS Webshop of bij de FNRS Ruiter sportcentra. Het is aan de instructeur om te bepalen waar in de opleiding de kandidaat instroomt.

De opleiding voor het behalen van het Ruiterbewijs is opgesplitst in drie delen, Certificaat Buiten Rijden (CBR) 1, Certificaat Buiten Rijden (CBR) 2 en het Ruiterbewijs. Hierdoor is het mogelijk om na deel 1 en 2, tussentijds te toetsen in hoeverre de vaardigheden door de kandidaten worden beheerst. Het is niet verplicht om tussentijds te toetsen. Zowel voor CBR 1 als CBR 2 kan bij een voldoende resultaat een deelcertificaat worden behaald. Deze deelcertificaten geven alleen weer hoe de kandidaat er voor staat er kunnen verder geen rechten aan worden ontleend. Bij deze deelcertificaten wordt alleen in de praktijk getoetst. Na het derde en tevens laatste deel wordt het examen voor het Ruiterbewijs in theorie en praktijk afgenomen. Indien de kandidaat voor theorie en praktijk slaagt, ontvangt de kandidaat het Ruiterbewijs.

Ruiters met een Ruiterbewijs hebben de basisbeginselen van het paardrijden goed onder de knie en kunnen veilig op de openbare weg en in het bos rijden. Ook hebben deze paardensporters geleerd hoe een paard adequaat verzorgd moet worden. Het Ruiterbewijs is dus onmisbaar voor iedereen die paardrijdt en een belangrijk onderdeel van de ruiteropleiding. Neem het daarom op in het sportaanbod van jouw vereniging of ruitersportcentrum!

De opleiding is niet alleen leerzaam en gestructureerd opgezet voor theorie en praktijk maar vooral ook heel leuk voor ruiters om te volgen. Samen met een groepje andere paardenliefhebbers steeds meer leren over paardrijden en paarden – hoe mooi is dat om te organiseren!

Veel succes en plezier in het begeleiden van deze ruiters!

Kennisdoelen

Kennisdoelen Tijdsduur: gemiddeld 30-60 minuten. Dit kan variëren en is afhankelijk van de beginsituatie. Je kunt de theorie in 1 les behandelen, maar ook opsplitsen in kleinere stukjes en telkens voordat de praktijkles begint, behandelen.	Besteed aandacht aan de kennisdoelen. Afhankelijk van de beginsituatie (al eerder opgedane kennis) van de kandidaten, bepaal je welke kennisdoelen jouw kandidaten al beheersen en welke nog aandacht nodig hebben. Zorg er voor dat voor aanvang van iedere les de kandidaten de vooraf opgegeven theorie hebben doorgelezen. Breng interactie in de les door de kandidaten bij de lesstof te betrekken en te vragen naar hun ervaringen met de onderwerpen die je gaat behandelen. Zorg tevens voor voldoende beeldmateriaal om de betrokkenheid van de kandidaten te verhogen. Maak hierbij gebruik van de beschikbare powerpoint presentaties. De presentaties zijn op te vragen via recreatie@knhs.nl Tevens bevatten beide handboeken duidelijke en bruikbare foto's. De kandidaten kunnen zelf foto's of ander beeldmateriaal meenemen. Vaak staat er op YouTube al veel en bruikbaar beeldmateriaal. Laat de kandidaten actief meedenken en vragen bedenken. Ook afwisseling in de verschillende werkvormen, zoals een tussentijdse toets of een kennisquiz, verhoogt de betrokkenheid van kandidaten. Laat een theorieles nooit langer dan 60 minuten duren.
--	---

Leerdoelen deel 1 (CBR 1) Ruiterbewijs

Hieronder worden de leerdoelen weergegeven. Deze leerdoelen geven weer waar de kandidaten aan het einde van de opleiding aan moeten voldoen. We maken hierbij onderscheid tussen:

- Kennisdoelen: verwerven en onthouden van informatie of kennis.
- Vaardigheidsdoelen: het verrichten van bepaalde vaardigheden.

Kennisdoelen

1. De kandidaat heeft basiskennis van gedragingen van een paard.
2. De kandidaat heeft basiskennis van de natuurlijke eigenschappen van een paard.
3. De kandidaat kan uitleggen wat passende en veilige kleding is.
4. De kandidaat kan uitleggen op welke manier het harnachement onderhouden moet worden.
5. De kandidaat kan de onderdelen van het harnachement benoemen.
6. De kandidaat kan de toepassingen van het harnachement opnoemen.
7. De kandidaat kan uitleggen wat het belang is van goede uiterlijke verzorging van een paard en hoe deze er uit ziet.
8. De kandidaat kan de kenmerken van een gezond paard benoemen.
9. De kandidaat beschikt over basiskennis over de gezondheid van een paard.
10. De kandidaat kan de belangrijkste functies van hoefverzorging en –beslag benoemen.
11. De kandidaat kan de juiste houding en zit te paard benoemen.
12. De kandidaat kan de correcte hulpen benoemen.
13. De kandidaat kan rij technische begrippen benoemen.
14. De kandidaat kan de gangen van een paard beschrijven.

Vaardigheidsdoelen op stal

1. De kandidaat benadert het paard op een veilige wijze.
2. De kandidaat brengt het halster op de juiste wijze aan/af.
3. De kandidaat haalt het paard op een veilige wijze uit de box.

4. De kandidaat laat zien op welke manier een paard geleid moet worden.
5. De kandidaat zet het paard op de correcte manier vast.
6. De kandidaat poetst het paard op de correcte wijze.
7. De kandidaat zadelt het paard op een veilige en goede manier op- en/of af.
8. De kandidaat neemt op de juiste wijze een voorbeen op en krabt de hoef uit.

Vaardigheidsdoelen te paard

1. De kandidaat kan op correcte wijze het paard op de A-C lijn opstellen.
2. De kandidaat kan op een correcte wijze op- en afstijgen (mag met hulp).
3. De kandidaat volgt het stappen, draven (correcte been lichtrijden) en galopperen (correcte galop) van het paard in balans.
4. De kandidaat heeft controle over richting en tempo van het paard.
5. De kandidaat kan zonder beugels rijden in stap.
6. De kandidaat kan op een veilige wijze met tweeën draven, naast elkaar.
7. De kandidaat kan draven aan een lange teugel.
8. De kandidaat beheerst de verlichte zit.
9. De kandidaat kan een kruisje springen van ongeveer 40 cm.
10. De kandidaat kan met kennis van karakter van het paard op de juiste manier het paard langs een obstakel leiden.
11. De kandidaat kan met voldoende balans bovengenoemde vaardigheden uitvoeren.

Lessuggesties voor deel 1 (CBR 1) Ruiterbewijs

Iedere kandidaat moet voor aanvang van de lessen onderstaande informatie hebben doorgelezen.

Handboek: Paard&Welzijn of Leer paardrijden met plezier versie 2016 of later

Van Handboek Paard & Welzijn Hoofdstuk 1: Welzijn (blz. 4 t/m 14) Hoofdstuk 4: Omgang en verzorging Hoofdstuk 5: Gezondheid en preventie

Handboek: Haal je Ruiterbewijs met plezier

Kleding van de ruiter (blz. 10) Praktijk op stal CBR1.
Rijtechniek, deel 1

Vaardigheidsdoelen Op stal en tijdens het rijden Tijdsduur: gemiddeld 60-120 minuten. Dit kan variëren en is afhankelijk van de beginsituatie. Het praktijkgedeelte kan in meerdere lessen opgesplitst worden.	Laat de kandidaten een aantal praktijkoefeningen doen, die betrekking hebben op de voorkennis en het ervaringsniveau van de kandidaten. Voor de praktijkopdrachten is het belangrijk dat je brave paarden gebruikt. Probeer tijdens alle opdrachten iedereen aan bod te laten komen en verdeel het werk onder de kandidaten. Als de paarden rustig genoeg zijn, kun je de verschillende opdrachten meerdere keren laten uitvoeren door steeds een andere kandidaat. Ook is het soms mogelijk om opdrachten te splitsen. Tips hiervoor staan bij de betreffende opdracht. Kandidaten die niet aan de opdracht deelnemen, kun je betrekken door hen te vragen of de opdracht correct wordt uitgevoerd, wat hen opvalt, of ze tips hebben voor de kandidaat die bezig is, etc. Hieronder staan verschillende suggesties, maar je kunt uiteraard ook zelf een aantal oefeningen samenstellen. 1. Leiden van het paard Haal een of meerdere paarden op met de kandidaten. Dit kunnen paarden zijn die in de wei of paddock staan, of paarden die op stal staan. Het is belangrijk dat de kandidaten het paard op correcte wijze benaderen, het halster omdoen en het paard op de goede manier aan de hand leiden.
---	--

2. Poetsen

De kandidaten poetsen een of meerdere paarden. De kandidaten leiden het paard naar de plaats waar ze hem gaan poetsen. Ze zetten het paard vast met een veiligheidsknoop. Vervolgens poetsen ze het paard op de manier zoals beschreven in het boek.

Je kunt de opdracht splitsen door bijvoorbeeld iedere hoof door een andere kandidaat te laten uitkrabben en de linkerkant van het paard door een andere kandidaat te laten poetsen als de rechterkant.

3. Opzadelen

De kandidaten zadelen een of meerdere paarden op en doen het hoofdstel om. Ze doen ook de beenbeschermers om.

Je kunt de opdracht splitsen door bijvoorbeeld het zadel op te laten leggen door de ene kandidaat en het sjabrak goed te laten leggen door de andere kandidaat.

Behalve pees- en kogelbeschermers kun je eventueel (voor het opzadelen van het paard!) ook transportbeschermers laten omdoen. Doe dit alleen bij paarden die hieraan gewend zijn.

4. Opstellen en opstijgen

Splits de groep in 2 groepen. Laat de ene groep de paarden op de A-C lijn opstellen om vervolgens op te stijgen. De andere groep observeert deze opdracht.

Vraag vervolgens aan de groep die langs de kant staat wat er goed ging en wat aandachtspunten zijn. Vervolgens wissel je de groep en voert nogmaals bovenstaande opdracht uit.

5. Stap, draf en galop

Splits de groep in 2 groepen. Laat de ene groep rijden en de andere groep observeren. De groep die observeert let op de volgende punten:

- Wordt er tijdens de stap de bewegingen van het paard met de hand gevolgd?

- Wordt er op het juiste been licht gereden?

- Zit men in de goede galop?

Vervolgens worden deze punten nabesproken. Daarna wisselen de groepen en wordt bovenstaande opdracht nogmaals uitgevoerd.

6. Verlichte zit

Splits de groep in 2 groepen. Laat de ene groep rijden en de andere groep observeren. Begin met het oefenen van de verlichte zit en gebruik hierbij balken op de grond. De groep die observeert let op de volgende punten:

- Stoort de ruiter het paard in zijn bewegingen?

- Kijkt de ruiter over het paard heen in de richting waar hij heen wil?

- Zit de ruiter voldoende in balans?

Vervolgens worden deze punten nabesproken. Daarna wisselen de groepen en wordt bovenstaande opdracht nogmaals uitgevoerd.

7. Springen van een kruisje van 40 cm (vanuit het midden gemeten).

Voor het rijden bouw je gezamenlijk de hindernissen op, waarbij je uitleg geeft waar je op moet letten. Splits vervolgens de groep in 2 groepen. Laat de ene groep rijden en de andere groep observeren. Begin met het oefenen van de verlichte zit. Laat de ruiter een kruisje van 40 cm springen vanuit draf.

De groep die observeert let op de volgende punten:

- Wordt er in een rechte lijn aangereden op de hindernis?

- Wordt er na de landing ook weer rechthout gereden?

- Wordt de hindernis in het midden gesprongen?

-Zit de ruiter in balans voor, tijdens en na de sprong?
-Wordt het paard gehinderd door de bewegingen van de ruiter?

8. Obstakeloefening

Dit kan worden afgenomen in een rijbaan.

Benodigheden: Minimaal 5 pionnen en minimaal 4 balken.

De 4 pionnen worden tussen de A-C lijn en de hoefslag van de lange zijde gezet met ongeveer 7 meter tussenruimte. Ruiters moeten er in draf omheen kunnen slalom rijden. Ter hoogte van A of C, net binnen de hoefslag, wordt de 5e pion neergezet. Ruiters moeten er wel omheen kunnen rijden over de hoefslag. De ruiters kunnen vanaf het paard een zweepje in de pion steken. Let op dat er voldoende ruimte is zodat de ruiters naast de pion halt kunnen houden. Paard moet eerst goed worden stilgezet, zodat de zweep in de pion kan worden gezet. Ook moet de zweep rustig in de pion worden gestoken, zodat het paard niet schrikt. Ook mag er niet teveel naast het paard worden gehangen, zodat het paard uit balans raakt en gaat lopen.

Ter hoogte van E komen vier springbalken te liggen die samen een hoek van 90 graden maken. De ruiters kunnen er over de hoefslag omheen rijden.

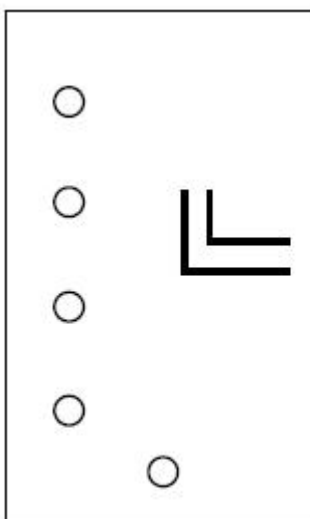
Let op of er voldoende balans en inzicht is bij de ruiter. Wordt er gebruik gemaakt van gewichtshulpen tijdens het sturen, het uitdrukken van de hak aan de kant waar je heen wilt en het kijken in die richting. Ook mag de ruiter zich niet aan de teugels vasthouden om vallen te voorkomen

Deze drie oefeningen samen vormen obstakeloefening 1.

De obstakelproef wordt met z'n tweeën gereden waarbij afwisselend op kop gereden wordt.

Obstakeloefening 1

Belangrijk hierbij is dat bij het rijden van de obstakelproef je altijd rekening moet houden met het paard. Wanneer het paard echt bang is, mag er een omweg genomen worden. Veiligheid staat voor alles!

○ pionnen
— balken

Obstakeloefening 1

Deelcertificaat 1 (CBR 1) Ruiterbewijs

Om te beoordelen of de kandidaten het eerste deel van het Ruiterbewijs onder de knie hebben, kan er een praktische en theoretische toets worden afgenomen. Bij een voldoende resultaat ontvangt de kandidaat een deelcertificaat. De tussentijdse theorie- en praktijktoets geven alleen weer hoe de kandidaat er voor staat. Er kunnen verder geen rechten aan worden ontleend.

Een instructeur die de tussentijdse praktische toets afneemt moet in het bezit zijn van een door Stichting Veilige Paardensport erkend diploma. Dit kun je zelf als instructeur van de opleiding zijn, maar het is aan te raden een instructeur van een andere vereniging of ruitersportcentrum, die voldoet aan deze voorwaarde, de toets af te laten nemen.

Tijdens de praktijktoets op stal en tijdens het rijden bekijk je of de kandidaten over horsemanship beschikken. De kandidaat moet op een rustige, verantwoorde manier met het paard omgaan. Iemand met horsemanship gaat respectvol met paarden om. Hij geeft een paard vertrouwen. Hij heeft aandacht voor de veiligheid van het paard, zijn eigen veiligheid en voor alle mensen en paarden er omheen. Kortom, iemand die duidelijk en consequent met een paard communiceert. Dit horsemanship is verweven in de gehele toets. Daarnaast toets je vaardigheden op stal en rijvaardigheden. Hierbij let je op onderstaande beoordelingspunten. In de bijlage vind je een werklijst waarop je de beoordelingspunten bij een voldoende resultaat kunt afvinken. De theorietoetsen en antwoorden voor dit deelcertificaat staan tevens in de bijlagen.

Beoordelingspunten:

1. Uit box halen en vastzetten

Het paard wordt rustig en zelfverzekerd benaderd en het halster wordt omgedaan. Het paard wordt veilig uit de stal gehaald, deur helemaal open, wijde bocht. Het paard wordt in een veilige omgeving vastgezet. Voor het vastzetten wordt de veiligheidsknoop gebruikt.

2. Omgang en benaderen paard

Het paard moet altijd van voren en rustig benaderd worden, waarbij veiligheid in acht moet worden genomen. Tevens moet er rekening worden gehouden met de eigenschappen van het paard.

3. Poetsen en hoeven uitkrabben

Het paard wordt op de juiste manier gepoetst. De ruiter let er ook op of het paard geen rare plekjes of wondjes heeft en meldt dit zo nodig aan een medewerker van de manege of de eigenaar van het paard. De ruiter tilt het been correct op en zal de hoef vervolgens uitkrabben. De ruiter weet de straal van de hoef te herkennen en gaat hier juist mee om bij het uitkrabben van de hoef. De ruiter krabt van zichzelf af, om de veiligheid te waarborgen.

4. Opzadelen

Het paard staat vast voordat er opgezadeld wordt, zodat het niet weg kan lopen. Als het paard niet vastgezet kan worden, moet eerst het hoofdstel omgedaan worden zodat het paard daar aan vastgehouden kan worden. Het paard wordt vanaf de linkerkant benaderd en opgezadeld. Het zadel wordt zachtjes op de rug gelegd met het sjabrak daar onder. Het zadel wordt iets te ver naar voren gelegd, vervolgens beweegt de ruiter het zadel met de haren mee naar achteren zodat deze mooi glad liggen. Er mag gevraagd worden door de ruiter of het correct is. De rechterkant mag beslist niet vergeten worden, de ruiter moet die kant altijd controleren. Eventuele beschermers mogen niet te strak, maar ook zeker niet te los worden omgedaan.

5. Begeleiden, opstellen en opstijgen

De ruiter loopt links van het paard, teugels al dan niet over het hoofd van het paard. Twee vingers tussen de teugels. De ruiter let op dat het paard zich nergens aan kan stoten. Een touw of teugels mag nooit om de hand van de ruiter gewikkeld worden, dit is gevaarlijk. Als de ruiter de rijbaan in wil gaan met het paard, moet hij goed opletten of de ingang vrij is en indien nodig "deur vrij" roepen. Loop vervolgens naar het midden van de rijbaan. Ruiters staan niet te dicht bij elkaar. De ruiter steekt tijdens het op maat maken van de beugels en het aansingelen altijd één arm door de teugels, zodat het paard niet volledig los staat. Aansingelen moet rustig gebeuren. De reserve singelstoot mag niet onder de singel liggen. Een eventuele martingaal is in het midden van de singels vastgemaakt.

Bij het opstijgen moet de ruiter er voor zorgen dat het paard stilstaat en bij het teugels op maat maken. Het opstijgen moet rustig, maar vlot gebeuren. Twee teugels in de linkerhand, rug naar het hoofd van het paard, linkervoet in de beugel, afzetten met het rechterbeen, rechterbeen over de achterhand van het paard zonder deze te raken en zachtjes gaan zitten. Wanneer je zit maak je de beugels op maat en singel je nog een keer na. De ruiter mag geholpen worden bij dit onderdeel door bijvoorbeeld op te stappen met een krukje of iemand die het zadel tegenhoudt.

6. Rijden in stap, draf en galop

De ruiter volgt in de verschillende gangen de bewegingen van het hoofd van het paard met de handen zodat het paard niet gestoord wordt in zijn bewegingen. De ruiter ziet in draf op welk been hij lichtrijdt. De ruiter voelt of ziet of het paard in de goede galop zit. Sommige paarden springen moeilijk aan op een bepaalde hand en het is belangrijker dat de ruiter dit merkt dan dat hij het kan corrigeren. In alle gangen is het belangrijk dat de ruiter meezit met de bewegingen van het paard.

7. Tempowisselingen en wendingen

Tijdens het wenden kijkt de ruiter in de richting waar hij heen wil en stuurt met beide handen in deze richting. Als er in draf een wending gemaakt wordt, moet het paard ook draven tijdens het wenden. Bij het rijden van tempowisselingen is het belangrijk dat de ruiter de hulpen duidelijk en gedoseerd kan geven. Als er een zweepje bij gebruikt wordt, gebeurt dit op de juiste plaats, dus achter de kuit.

8. Met tweeën draven

Hierbij wordt er op gelet dat de ruiters veilig naast elkaar rijden. De beugels mogen elkaar niet raken. Als er weer met enen gereden wordt, gebeurt het "invoegen" vloeiend en rustig en is het belangrijk dat de voorste ruiters een beetje doordraven zodat iedereen makkelijk kan inschuiven. Ook de samenwerking tussen de ruiters mag meegenomen worden in de beoordeling.

9. Zonder beugels in stap

Er wordt een voet uit de beugel gedaan en zonder te kijken wordt de beugel weer opgezocht. Daarna mag de ruiter wel kijken of de beugelriem gedraaid zit en dit zo nodig corrigeren.

10. Lange teugel in draf

De ruiter zit in balans en rechtop met zijn hakken laag terwijl hij de teugels langer laat worden in draf. Ook wanneer de teugels op maat gemaakt worden is dit van belang. Tijdens dit onderdeel moet er lichtgereden worden.

11. Verlichte zit en springen

De voeten van de ruiter mogen wat verder in de beugels en de ruiter houdt de teugels wat verder naar voren vast. Hij kijkt over het paard heen in de richting waar hij heen wil en stoort het paard niet in zijn bewegingen.

De ruiter springt een kruisje van 40cm vanuit draf. Het aanrijden op de hindernis gebeurt in een rechte lijn en ook na de landing rijdt de ruiter weer rechtop. De hindernis wordt in het midden gesprongen. De ruiter zit in balans, tijdens en na de sprong zodat het paard niet gehinderd wordt in de bewegingen.

12. Obstakeloefening 1

Deze opdracht kan worden afgenomen in een rijbaan. Benodigdheden: Minimaal 5 pionnen en minimaal 4 balken. Obstakeloefening 1 bestaat uit 3 onderdelen, te weten; het stappen tussen balken, een zweep in een pion steken en het rijden van een slalom. Ruiters kunnen alles achter elkaar uitvoeren in één ronde, of de oefeningen worden apart gereden. Dus eerst de hele groep slalom rijden, dan naar de andere pion, et cetera.

Opbouw

Vier pionnen worden tussen de A-C lijn en de hoefslag van de lange zijde gezet met ongeveer 7 meter tussenruimte. Ruiters moeten er in draf omheen kunnen slalom rijden. Ter hoogte van A of C, net binnen de hoefslag, wordt de 5e pion neergezet. Ruiters moeten er wel omheen kunnen rijden over de hoefslag. De ruiters kunnen vanaf het paard een zweepje in de pion steken. Let op dat er voldoende ruimte is zodat de ruiters naast de pion halt kunnen houden. Ter hoogte van E komen vier springbalken te liggen die samen een hoek van 90 graden maken. De ruiters kunnen er over de hoefslag omheen rijden.

Sturen tussen de balken

Als de ruiter tussen de balken door stuurt gebeurt dit rustig in stap en het paard mag de balken niet raken. Het paard wordt soepel gestuurd.

Zweep in de pion steken

Als de ruiter een zweep in de pion gaat steken, wordt het paard eerst goed stil gezet en gedurende de oefening blijft het paard staan. De ruiter zal de zweep rustig in de pion steken zodat het paard niet schrikt. De ruiter mag niet te veel naast het paard hangen en mag de teugels niet als steun gebruiken om te blijven zitten.

Slalom rijden

Tijdens de slalom gebruikt de ruiter gewichtshulpen, drukt de hak uit aan de kant waar hij heen wil en kijkt in de richting waar hij heen wil. De ruiter mag absoluut niet scheef gaan hangen.

13. Halthouden en afstijgen

De ruiter houdt voldoende afstand tot de andere ruiters halthouden. De ruiter blijft tijdens de overgang in balans zitten en geeft de hulpen duidelijk maar rustig. De ruiter neemt twee teugels in de linkerhand en houdt hiermee contact met de mond van het paard. De rechtervoet gaat uit de beugel en het rechterbeen zwaait over de achterhand van het paard. Vervolgens kort blijven hangen, zodat de ruiter ook de linkervoet uit de beugel kan doen. Vervolgens laat de ruiter zich op de grond zakken. Hierna worden de beugels opgestoken terwijl de ruiter een arm door de teugels heeft. Wanneer het zo aangeleerd is, kan ook de singel nog een gaatje losser gedaan worden.

14. Balans van de ruiters

Dit wordt meegenomen in alle voorgaande onderdelen. Zo mag een ruiter niet voorover vallen tijdens een overgang naar een lagere gang, of juist achterover als het paard ineens versnelt. Ook tijdens het stukje met een lange teugel rijden en het maken van een sprongetje, moet de balans zo zijn dat het paard niet gehinderd wordt.

15. Afzadelen en verzorgen

Er wordt op de juiste wijze afgezadeld en het paard wordt verzorgd. Het paard staat vast voordat er afgezadeld wordt, zodat het niet weg kan lopen. Als het paard niet vastgezet kan worden, moet het paard vastgehouden worden. Het paard wordt vanaf de linkerkant afgezadeld. Indien nodig worden de zweetplekken afgesponst, droog gemaakt en een zweet deken opgelegd.

Leerdoelen deel 2 (CBR 2) Ruiterbewijs

Hieronder worden de leerdoelen weergegeven. Deze leerdoelen geven weer waar de kandidaten aan het einde van de opleiding aan moeten voldoen. We maken hierbij een onderscheid tussen:

- Kennisdoelen: verwerven en onthouden van informatie of kennis.
- Vaardigheidsdoelen: het verrichten van bepaalde vaardigheden.

Kennisdoelen

1. De kandidaat kan beschrijven op welke manier het paard waarneemt (gezichtsvermogen, gehoor, tast, smaak en reuk).
2. De kandidaat kan de verschillen in gedrag tussen hengst, ruin en merrie beschrijven.
3. De kandidaat kan de eigenschappen en het functioneren van de hoof beschrijven.
4. De kandidaat kan de verschillende onderdelen van het paardenlichaam benoemen (anatomie).
5. De kandidaat kan het signalement van een paard weergeven.
6. De kandidaat kan de natuurlijke eetgewoonten van het paard beschrijven.
7. De kandidaat kan aandachtspunten beschrijven voor het verstrekken van water aan paarden.
8. De kandidaat kan beschrijven dat ruwvoer het hoofdbestanddeel van het paardenvoer is.
9. De kandidaat beschikt over de basiskennis van voedingspatronen.
10. De kandidaat kan aangeven welke planten giftig zijn voor paarden.
11. De kandidaat kan de verschillende vormen van huisvesting beschrijven en uitleggen op welke manier deze vorm van huisvesting voldoet aan de natuurlijke behoeften.
12. De kandidaat kan beschrijven welke problemen (anders dan stalondeugden) beperking van de bewegingsvrijheid, gebrek aan hygiëne, gebrek aan frisse lucht of verkeerde voeding kunnen veroorzaken.
13. De kandidaat kan de veiligheid op stal beoordelen.
14. De kandidaat kan de juiste houding en zit te paard benoemen.
15. De kandidaat kan de correcte hulpen benoemen.
16. De kandidaat kan rijtechnische begrippen benoemen.
17. De kandidaat kan de gangen van een paard beschrijven.

Vaardigheidsdoelen op stal

1. De kandidaat kan het paard op de correcte wijze poetsen.
2. De kandidaat kan beoordelen of het harnachement van het paard passend is.
3. De kandidaat kan het voorbeen op een correcte wijze van het opgezadelde paard optillen.
4. De kandidaat kan het paard op een veilige manier naar de rijbaan begeleiden.
5. De kandidaat kan het paard op een veilige en goede manier op- en/of afzadelen.

Vaardigheidsdoelen te paard

1. De kandidaat kan op correcte wijze het paard op de A-C lijn opstellen en opstijgen.
2. De kandidaat kan in balans het paard laten stappen, draven (lichtrijden juiste been) en galopperen (juiste galop).
3. De kandidaat kan een stukje rijden zonder beugels in draf.
4. De kandidaat kan een steil sprong van ongeveer 40 cm springen vanuit draf en galop.
5. De kandidaat moet aantonen dat het paard onder controle blijft wanneer er weg wordt gereden of weer aan wordt gesloten bij de groep.
6. De kandidaat kan de galop verruimen in de verlichte zit en door de draf terug naar de stap.
7. De kandidaat kan andere ruiters passeren, terwijl het paard onder controle blijft.
8. De kandidaat houdt constante verbinding met de mond van het paard, terwijl er met één hand gereden wordt.
9. De kandidaat weet met kennis van karakter van het paard op de juiste manier het paard langs een obstakel te leiden.
10. De kandidaat kan met voldoende balans bovengenoemde vaardigheden uitvoeren.

Lessuggesties voor deel 2 (CBR 2) Ruiterbewijs

Iedere kandidaat moet voor aanvang van de les onderstaande informatie hebben doorgelezen.

Handboek: Paard&Welzijn of Leer paardrijden met plezier versie 2016 of later

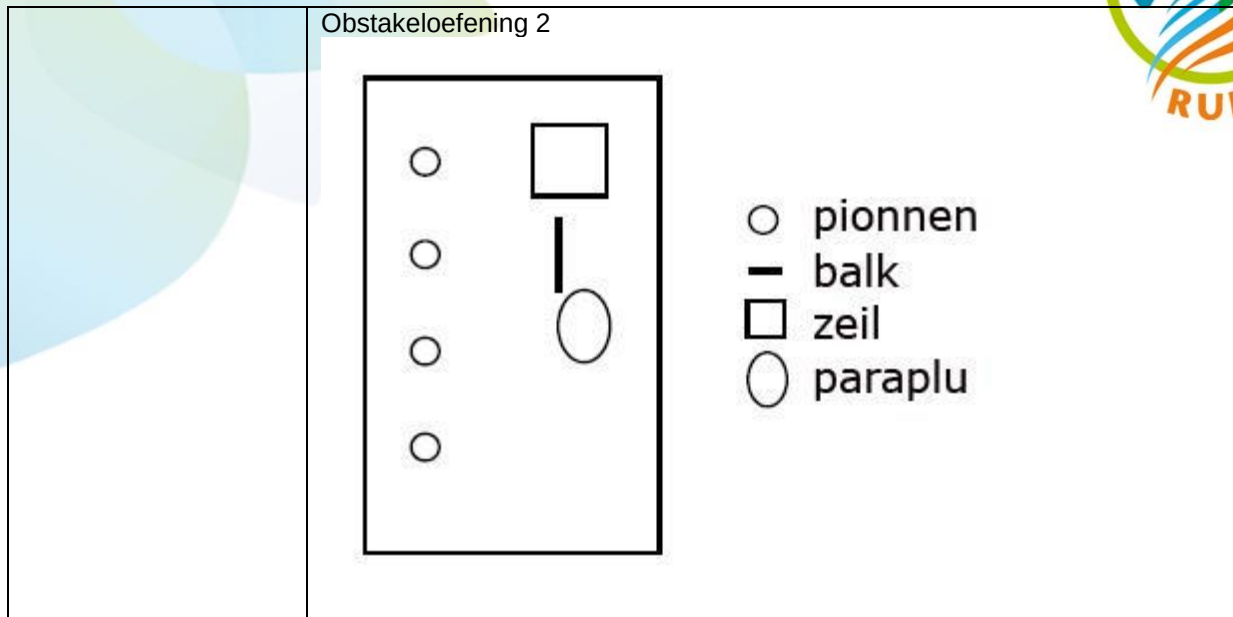
Van Handboek Paard & Welzijn Hoofdstuk 1: Welzijn (blz. 14 t/m 29) Hoofdstuk 2: Voeding Hoofdstuk 3: Huisvesting Hoofdstuk 7: Vervoer

Handboek: Haal je Ruiterbewijs met plezier

Rijtechniek, deel 1 en 2 Praktijk op stal CBR 1 en CBR 2 Het rijden in de rijbaan

Vaardigheidsdoelen Op stal en tijdens het rijden Tijdsduur: gemiddeld 60-120 minuten. Dit kan variëren en is afhankelijk van de beginsituatie. Het praktijkgedeelte kan in meerdere lessen opgesplitst worden.	Laat de kandidaten een aantal praktijkoefeningen doen, die betrekking hebben op de voorkennis en het ervaringsniveau van de kandidaten. Voor de praktijkopdrachten is het belangrijk dat je brave paarden gebruikt. Probeer tijdens alle opdrachten iedereen aan bod te laten komen en verdeel het werk onder de deelnemers. Als de paarden rustig genoeg zijn, kun je de verschillende opdrachten meerdere keren laten uitvoeren door steeds een andere kandidaat. Ook is het soms mogelijk om opdrachten te splitsen. Tips hiervoor staan bij de betreffende opdracht. Kandidaten die niet aan de opdracht deelnemen, kun je betrekken door hen te vragen of de opdracht correct wordt uitgevoerd, wat hen opvalt, of ze tips hebben voor de kandidaat die bezig is, etc. Hieronder staan verschillende suggesties, maar je kunt uiteraard ook zelf een aantal oefeningen samenstellen. 1. Anatomie van het paard Ruiters benoemen de verschillende onderdelen van het lichaam van het paard. Je kunt deze oefening met de hele groep doen met behulp van de foto in de 'PowerPoint welzijn'. Ook kun je de oefening in groepjes laten uitvoeren, je kunt dan kopieën maken van 'werkblad anatomie' bijgevoegd in deze handleiding. Het is ook leuk om de oefening met een echt paard uit te voeren. In dat geval is het belangrijk dat je een rustig en braaf paard gebruikt, die het goed vindt dat ruiters de verschillende lichaamsdelen aanraken en aanwijzen. 2. Beoordelen voedingsconditie van paarden Bekijk met de groep een aantal verschillende paarden (naar keuze in de wei, op stal, in de bak). Laat de ruiters per paard beoordelen of het paard te dik, te dun of precies goed is. 3. Veiligheid De ruiters beoordelen de veiligheid op stal. Ze letten daarbij op: -Brandveiligheid -Aanwezigheid van uitstekende delen in stal en wei -Gebruikte materialen in stal en wei -Afsluitbaarheid krachtvoeropslag -Omheining erf en wei -Gladheid vloeren (erf, stallen, gangen) 4. Controle harnachement Laat de ruiters een opgezadeld paard zien. Laat ze benoemen of het harnachement goed zit en of er iets kapot is (bijvoorbeeld losgelaten stiksels of versleten singelstoten). Doe dit bij verschillende opgezadelde paarden en laat deze paarden door de ruiters zelf opzadelen. 5. Rijden met één hand en draven zonder beugels. Splits de groep in 2 groepen. Laat de ene groep rijden en de andere groep observeren. Laat de groep die gaat rijden de teugels in een hand nemen. De groep die observeert let op de volgende punten: -Zijn beide handen en armen ontspannen? -Zit de ruiter in balans of hangt hij te veel naar een kant? -Is er voldoende verbinding met de paardenmond?
---	---

	Vervolgens gaat de groep die aan het rijden is draven zonder beugels. Ook nu weer let de observatiegroep op de volgende punten: -Zit de ruiter voldoende in balans? -Hangt de ruiter aan de teugels? -Knijpt de ruiter met zijn benen om te blijven zitten? -Kijkt de ruiter naar voren bij het opzoeken van de beugels? -Zitten de beugelriemen niet gedraaid? 6. Steil sprong van 40 cm vanuit draf en galop Voor het rijden bouw je gezamenlijk de hindernissen op, waarbij je uitleg geeft waar je op moet letten. Splits vervolgens de groep in 2 groepen. Laat de ene groep rijden en de andere groep observeren. Begin met het oefenen van de verlichte zit. Laat de ruiter vanuit de wending een kruisje van 40 cm springen vanuit draf of galop. 7. Obstakeloefening Deze obstakeloefening wordt afgenomen in een afgezette buitenrijbaan. Benodigdheden: -Minimaal 4 pionnen -1 springbalk -1 stevig zeil 3x3 meter -1 paraplu of parasol Met behulp van de pionnen moeten de ruiters in draf slalom om de pionnen rijden. Zet de pionnen ongeveer 7 meter uit elkaar. Leg ook een zeil en een paraplu in de rijbaan. Tussen het zeiltje en de paraplu wordt een springbalk neergelegd. De ruiters sturen om het zeil, over de balk en om de paraplu een gebroken lijn in stap. Het zeil wordt met voldoende afstand van de hoefslag neergelegd, aangezien de combinaties die obstakeloefening 2 rijden nog om het zeil heen mogen rijden. Deze oefeningen vormen samen de obstakeloefening. De ruiters kunnen alles in één ronde achter elkaar uitvoeren, maar de oefeningen kunnen ook apart worden gereden. Dus eerst de hele groep slalom rijden en daarna het tweede deel van de obstakeloefening. Bij de slalom let je erop dat de ruiters in balans zitten in de verlichte zit. Het gebruik van de gewichtshulp tijdens het sturen, het uitdrukken van de hak aan de kant waar je heen wilt en het kijken in die richting, zijn hierbij belangrijke hulpen. Controle over je paard is hierbij erg belangrijk, evenals rust en consequent handelen. De obstakelproef wordt met z'n tweeën gereden waarbij afwisselend op kop gereden wordt. Dit onder het motto "samen uit, samen thuis". Belangrijk hierbij is dat bij het rijden van de obstakelproef je altijd rekening moet houden met het paard. Wanneer het paard echt bang is, mag er een omweg genomen worden. Veiligheid staat voor alles.
--	---

Deelcertificaat 2 (CBR 2) Ruiterbewijs

Om te beoordelen of de kandidaten het eerste deel van het Ruiterbewijs onder de knie hebben, kan er een praktische en theoretische toets worden afgenomen. Bij een voldoende resultaat ontvangt de kandidaat een deelcertificaat. De tussentijdse theorie- en praktijktoets geven alleen weer hoe de kandidaat er voor staat. Hier kunnen verder geen rechten aan worden ontleend.

Een instructeur die de tussentijdse praktische toets afneemt moet in het bezit zijn van een diploma. Dit kan de instructeur van de opleiding zijn, maar het is aan te raden een instructeur van een andere vereniging of ruitersportcentrum, die voldoet aan de voorwaarde, deze toets af te laten nemen. Ook is het toegestaan een KNHS jurylid met CBR2 bevoegdheid het examen af te laten nemen.

Tijdens de praktijktoets op stal en tijdens het rijden bekijk je of de kandidaten over horsemanship beschikken. De kandidaat moet op een rustige, verantwoorde manier met het paard omgaan. Iemand met horsemanship gaat respectvol met paarden om. Hij geeft een paard vertrouwen. Hij heeft aandacht voor de veiligheid van het paard, zijn eigen veiligheid en voor alle mensen en paarden er omheen. Kortom, iemand die duidelijk en consequent met een paard communiceert. Dit horsemanship is verweven in de gehele toets. Daarnaast toets je vaardigheden op stal en rijvaardigheden. Hierbij let je op onderstaande beoordelingspunten. In de bijlage vind je een werklijst waarop je de beoordelingspunten bij een voldoende resultaat, kunt afvinken. De theorietoetsen en antwoorden voor dit deelcertificaat staan tevens in de bijlagen.

Beoordelingspunten:

1. Been optillen als het paard opge zadeld is

Belangrijk hierbij is dat de ruiter het paard niet los laat staan, maar een arm door de teugels steekt. Staat de ruiter aan de linkerkant, dan doet hij dit met zijn linkerarm. Staat hij aan de rechterkant, dan doet hij dit met zijn rechterarm.

2. Controle harnachement

De ruiter ziet of het harnachement goed zit en kan dit zo nodig corrigeren. Als iets kapot is, moet dit gemeld worden aan de examiner/jurylid. De examiner mag vragen stellen bij dit onderdeel. Wanneer zit iets goed, wanneer zit iets verkeerd? Bij twijfel worden er vragen gesteld. Daar waar nodig grijpt de examiner/het jurylid in. Het is bijvoorbeeld mogelijk dat een ruiter niet opmerkt dat iets

niet helemaal in orde is (bijvoorbeeld half doorgesleten beugelriemen), omdat dit altijd zo is op het betreffende bedrijf. In dit soort gevallen dient de examinerator/ het jurylid in te grijpen.

3. Algemene kennis paard

Het exterieur wordt getoetst. Alle onderdelen uit de theorie kan de ruiter aanwijzen bij een paard.

4. Begeleiden, opstellen en opstijgen

De ruiter loopt links van het paard, teugels al dan niet over het hoofd van het paard.

Twee vingers tussen de teugels. De ruiter let op dat het paard zich nergens aan kan stoten. Een touw mag of teugels mogen nooit om de hand van de ruiter gewikkeld worden, dit is gevaarlijk. Als de ruiter de rijbaan in wil gaan met het paard, moet hij goed opletten of de ingang vrij is en indien nodig "deur vrij" of "ingang vrij" roepen. Loop vervolgens naar het midden van de rijbaan. Ruiters staan niet te dicht bij elkaar. De ruiter steekt tijdens het op maat maken van de beugels en het aansingelen altijd één arm door de teugels, zodat het paard niet volledig los staat. Aansingelen moet rustig gebeuren. De reserve singelstoot mag niet onder de singel liggen. Een eventuele martingaal is in het midden van de singels vastgemaakt.

Bij het opstijgen moet de ruiter er voor zorgen dat het paard stilstaat en bij het teugels op maat maken. Het opstijgen moet rustig, maar vlot gebeuren. Twee teugels in de linkerhand, rug naar het hoofd van het paard, linkervoet in de beugel, afzetten met het rechterbeen, rechterbeen over de achterhand van het paard zonder deze te raken en zachtjes gaan zitten. Wanneer je zit maak je de beugels op maat en singel je nog een keer na. De ruiter mag geholpen worden bij dit onderdeel door bijvoorbeeld op te stappen met een krukje of iemand die het zadel tegenhoudt.

5. Rijden in stap, draf en galop

De ruiter volgt in de verschillende gangen de bewegingen van het hoofd van het paard met de handen zodat het paard niet gestoord wordt in zijn bewegingen. De ruiter ziet in draf op welk been hij lichtrijdt. De ruiter voelt of ziet of het paard in de goede galop zit. Sommige paarden springen moeilijk aan op een bepaalde hand en het is belangrijker dat de ruiter dit merkt dan dat hij het kan corrigeren. In alle gangen is het belangrijk dat de ruiter meezit met de bewegingen van het paard.

6. Rijden met 1 hand

Tijdens deze oefening wordt de ruiter beoordeeld op zijn balans en op de verbinding die hij maakt met de mond van het paard. Beide handen zijn ontspannen en mogen het paard niet hinderen. De ruiter neemt twee teugels in 1 hand en zet de vrije hand in de zij.

7. Zonder beugels in draf

Net als bij het rijden zonder beugels in stap, blijft de ruiter ook in draf zonder beugels in balans zitten. Bij het weer opzoeken van de beugels mag de ruiter niet naar beneden kijken. Als de voeten weer in beugels zijn, mag de ruiter wel controleren of de beugelriemen gedraaid zitten. De ruiter hangt tijdens de oefening niet aan de teugels en knijpt niet met zijn benen om te blijven zitten.

8. Galop verruimen en verlichte zit

Tijdens het verruimen geeft de ruiter de behulpulpen correct zonder daarbij uit balans te raken. Bij het terugkomen gaat de ruiter wat meer in het zadel zitten en wordt er gelet op het geven van de juiste hulpen en de gehoorzaamheid van het paard hierop. Zowel bij het weggrijden als bij het terugkomen hindert de ruiter het paard niet in zijn beweging.

9. Passeren op verschillende handen

De ruiter zorgt er voor dat hij andere ruiters op een veilige afstand passeert. Het paard moet de hulpen van de ruiter zonder veel problemen opvolgen. Ook samenwerking tussen de ruiters wordt meegenomen in dit punt.

10. Afstanden vergroten en aansluiten

Het paard mag bij deze oefening niet meelopen met de groep. Tempocontrole is hier het meest belangrijk. Het paard gehoorzaamt aan de hulpen van de ruiter. Ook samenwerking tussen de ruiters wordt meegenomen in dit punt.

11. Verlichte zit en springen

Vanuit de wending rijdt de ruiter recht op de hindernis af in draf of galop. Het paard ziet waar hij heen gaat en de ruiter controleert het tempo. De ruiter is in balans en gaat mee met de bewegingen van het paard zowel voor, tijdens, als na de sprong. Als het paard na de sprong in de verkeerde galop verder

galoppeert, zal de ruiter het paard voor de wending terugnemen naar draf en niet doorgalopperen in de verkeerde galop tijdens de wending. De examiner het /jurylid moet er geen probleem van maken wanneer het paard een keer weigert. Als de ruiter na de weigering weer goed aanrijdt en het paard dan wel springt, is er in principe niets aan de hand. Bij een eventuele weigering is een ruiter niet per definitie gezakt. Wanneer het bij de tweede poging wel lukt, kan de ruiter doorgaan met zijn proef. Uiteraard ter beoordeling door de examiner/ het jurylid.

12. Obstakeloefening 2

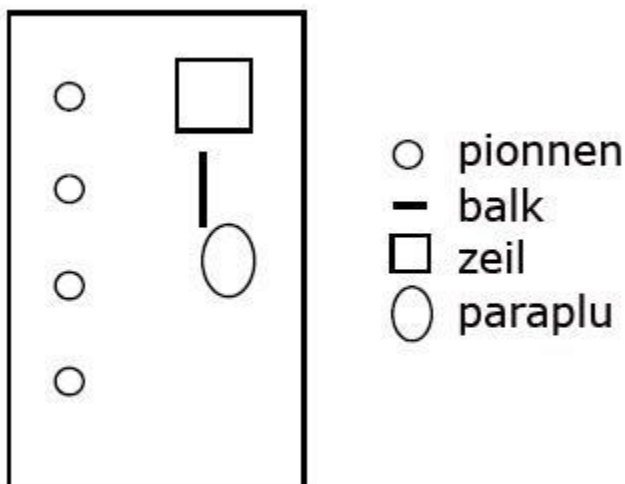
Tijdens de slalom wordt er gelet op de hulpen van de ruiter, net als in CBR 1. Bij de tweede oefening toont de ruiter controle over het paard te hebben. Het is niet erg als het paard wat spanning geeft bij "enge" voorwerpen, als het maar netjes wordt oplost. Geduld hebben, het paard vertrouwen geven, duidelijk aangeven wat je wilt van het paard en doorzettingsvermogen zijn daarbij belangrijk. Eventuele problemen moeten rustig en consequent worden opgelost. Deze obstakeloefening wordt afgenomen in een afgezette buitenrijbaan.

Benodigdheden:

- o minimaal 4 pionnen
- o 1 springbalk
- o 1 stevig zeil 3x3 meter
- o 1 paraplu of parasol

Vier pionnen worden tussen de A-C lijn en de hoofslag van de lange zijde gezet met een tussenruimte van ongeveer 7 meter. De ruiters gaan hier in draf omheen slalom rijden. Aan de andere kant van de A-C lijn wordt het zeil neergelegd ter hoogte van bijvoorbeeld de letter K. Ter hoogte van de letter E wordt een uitgeklapte paraplu of parasol neergelegd. Tussen het zeiltje en de paraplu wordt een springbalk neergelegd. De ruiters sturen om het zeil, over de balk en om de paraplu een gebroken lijn in stap. Bij H kunnen ze de hoofslag weer volgen. Het zeil wordt met voldoende afstand van de hoofslag neergelegd, aangezien de combinaties die obstakeloefening 2 rijden nog om het zeil heen mogen rijden. Deze oefeningen vormen samen de obstakeloefening. De ruiters kunnen alles in één ronde achter elkaar uitvoeren, maar de oefeningen kunnen ook apart worden gereden.

Dus eerst de hele groep slalom rijden en daarna het tweede deel van de obstakeloefening.

Obstakeloefening 2

13. Balans ruiter

Dit wordt meegenomen in alle voorgaande onderdelen. Zo mag een ruiter niet voorover vallen tijdens een overgang naar een lagere gang, of juist achterover als het paard ineens versnelt. Ook tijdens het stukje met een lange teugel rijden en het maken van een sprongetje, moet de balans zo zijn dat het paard niet gehinderd wordt.

14. Paardenwissel

Dit is geen verplicht onderdeel. De instructeur / het jurylid kan er toe besluiten de paardenwissel toe te passen om een beter oordeel te kunnen vellen over een kandidaat. De instructeur/ het jurylid doet de paardenwissel alleen in overleg met de opleider. De bedoeling is dat de ruiters wisselen van paard en laten zien dat ze in balans kunnen stappen, draven en galopperen. Zie punt 6.

15. Afstijgen en verzorgen

Er wordt op juiste wijze van het paard afgestapt. De ruiter neemt 2 teugels in de linkerhand en houdt contact met de mond van het paard, haalt de rechtervoet eerst uit de beugel en zwaait daarna het rechterbeen over de achterhand van het paard slaan zonder deze aan te raken. Steun met beide handen op het zadel terwijl je je linkervoet uit de beugel haalt en vervolgens verend op de grond springt. Zorg dat je contact blijft houden met het paard, terwijl je de beugels opsteekt. Het paard wordt vastgezet, voordat er afgezadeld wordt, zodat het paard niet weg kan lopen. Als het paard niet vastgezet kan worden, moet het paard vastgehouden worden. Het paard wordt vanaf de linkerkant afgezadeld. Indien nodig worden de zweetplekken afgesponst, droog gemaakt en een zweetdeken opgelegd.

Leerdoelen examen Ruiterbewijs

Hieronder worden de leerdoelen weergegeven. Aan het eind van de opleiding moeten de kandidaten aan deze leerdoelen voldoen. We maken hierbij een onderscheid tussen:

- Kennisdoelen: verwerven en onthouden van informatie of kennis.
- Vaardigheidsdoelen: het verrichten van bepaalde vaardigheden.

Kennisdoelen

1. De kandidaat kan de lichaamsdelen van een paard benoemen.
2. De kandidaat kan het signalement van een paard weergeven.
3. De kandidaat kan de basiskennis van gedragingen van een paard omschrijven.
4. De kandidaat kan de basiskennis van de natuurlijke eigenschappen van een paard omschrijven.
5. De kandidaat kan de basiskennis van de uiterlijke verzorging van het paard weergeven.
6. De kandidaat kan de basiskennis van kenmerken van een gezond paard benoemen.
7. De kandidaat kan de basiskennis van de gezondheid van een paard omschrijven.
8. De kandidaat kan de basiskennis van voedingspatronen beschrijven.
9. De kandidaat kan beschrijven hoe een paard juist gehuisvest wordt.
10. De kandidaat kan de meest voorkomende kwalen, gebreken en afwijkingen benoemen.
11. De kandidaat kan de belangrijkste functies van hoefverzorging en –beslag benoemen.
12. De kandidaat kan aangeven hoe op een juiste manier gebruik te maken van natuurterreinen.
13. De kandidaat kan de meest voorkomende geboden en verboden in natuurgebieden benoemen.
14. De kandidaat kan de gulden regels van de ruiteretiquette benoemen.
15. De kandidaat kan aangeven hoe het onderhoud van het harnachement er uitziet.
16. De kandidaat kan de onderdelen van het harnachement benoemen.
17. De kandidaat kan de juiste houding en zit te paard benoemen.
18. De kandidaat kan de correcte hulpen benoemen.
19. De kandidaat kan rijtechnische begrippen benoemen.
20. De kandidaat kan de gangen van een paard benoemen.
21. De kandidaat kan benoemen hoe adequaat te handelen bij bijzondere omstandigheden tijdens een buitenrit.
22. De kandidaat kan de verkeersvoorschriften en regels benoemen.
23. De kandidaat kan de betekenis van verkeersborden aangeven.
24. De kandidaat kan de voorrangsregels benoemen.
25. De kandidaat kan de plaats voor ruiters op de (openbare)weg aangeven.
26. De kandidaat kan de voorschriften voor verlichting voor ruiters benoemen.

Vaardigheidsdoelen op stal

1. De kandidaat kan het paard correct benaderen en is hierbij rustig, zelfverzekerd, en houdt rekening met houding en karakter van het paard.
2. De kandidaat kan het paard geleiden en loopt hierbij aan de juiste kant van het paard, met controle over richting en tempo en houdt hierbij de teugels/het touw correct vast.
3. De kandidaat kan het paard op correcte wijze vastzetten (knoop, lengte touw en plaats).
4. De kandidaat kan het paard op correcte wijze poetsen.
5. De kandidaat kan de voet van het paard correct opnemen.
6. De kandidaat kan het paard controleren of het gezond is, geen drukkingen of wondjes heeft en of de hoeven en beslag in orde zijn.
7. De kandidaat kan het zadel, hoofdstel en eventuele beenbescherming in de juiste volgorde correct aanbrengen en controleert maatvoering.

Vaardigheidsdoelen te paard

1. De kandidaat kan aantonen dat hij tijdens het opstappen controle heeft over het paard en zorgt dat het paard stilstaat (kandidaat stijgt zonder hulp van derden, maar eventueel met hulpmiddel op).
2. De kandidaat kan in balans, recht en ontspannen zitten en kan hierbij de juiste hulpen geven.
3. De kandidaat kan in goed ritme en op het juiste been lichtrijden.
4. De kandidaat kan netjes in balans in het zadel zitten tijdens het doorzitten en houdt hierbij controle over het paard, met een bevestigde zit en rustige hand.
5. De kandidaat kan draven zonder beugels met een bevestigde zit en de beugels weer correct aannemen.
6. De kandidaat kan met een onafhankelijke zit (stoort het paard niet) correct in galop aanspringen en gebruikt hierbij de juiste hulp en heeft controle over het tempo en de richting.
8. De kandidaat kan wegrijden van de groep en heeft hierbij controle over tempo en richting.
9. De kandidaat kan veilig en verantwoord, samen met een medekandidaat, langs/tussen/door obstakels rijden.
10. De kandidaat kan tijdens het rijden langs obstakels rustig blijven en houdt hierbij rekening met het karakter en het gedrag van het paard.
11. De kandidaat kan tijdens de verlichte zit in balans zitten en de bewegingen van het paard volgen zonder deze te storen.
12. De kandidaat kan in een juist tempo met de juiste afstand de sprong aanrijden.
13. De kandidaat kan een correcte wending rijden en de sprong in het midden springen.
14. De kandidaat kan na de sprong in balans blijven zitten en heeft hierbij controle over de richting en het tempo van het paard.
15. De kandidaat kent de verkeersregels en past deze correct toe.
16. De kandidaat kan de verkeersregels doorgeven aan de medekandidaten.
17. De kandidaat kan aantonen dat hij inzicht heeft in bepaalde verkeerssituaties en hierop juist kan anticiperen.
18. De kandidaat kan aantonen dat in bepaalde verkeerssituaties het paard onder controle is en houdt hierbij rekening met het natuurlijk gedrag van het paard.
19. De kandidaat kan in bepaalde verkeerssituaties aantonen dat er naar juiste oplossingen wordt gezocht en rekening kan houden met overige weggebruikers.
20. De kandidaat kan het paard na het rijden correct verzorgen en het harnachement correct opruimen.

Lessuggesties voor het examen Ruiterbewijs

Iedere kandidaat moet voor aanvang van de les onderstaande informatie hebben doorgelezen.

Handboek: Paard&Welzijn of Leer paardrijden met plezier, versie 2016 of later

Van Handboek Paard & Welzijn Hoofdstuk 1: Welzijn Hoofdstuk 2: Voeding Hoofdstuk 3: Huisvesting
Hoofdstuk 4: Omgang en verzorging Hoofdstuk 5: Gezondheid en preventie Hoofdstuk 7: Vervoer

Handboek: Haal je Ruiterbewijs met plezier

Rijtechniek, deel 1 en deel 2 Algemene kennis buitenrijden, Het verkeer, Rijden in het verkeer, Rijden op de openbare weg, Rijden in het terrein.

Vaardigheidsdoelen Op stal en tijdens het rijden Tijdsduur: gemiddeld 60-120 minuten. Dit kan variëren en is afhankelijk van de beginsituatie. Het praktijkgedeelte kan in meerdere lessen opgesplitst worden.	Laat de kandidaten een aantal praktijkoefeningen doen, die betrekking hebben op de voorkennis en het ervaringsniveau van de kandidaten. Voor de praktijkopdrachten is het belangrijk dat je brave paarden gebruikt. Probeer tijdens alle opdrachten iedereen aan bod te laten komen en verdeel het werk onder de deelnemers. Als de paarden rustig genoeg zijn, kun je de verschillende opdrachten meerdere keren laten uitvoeren door steeds een andere kandidaat. Ook is het soms mogelijk om opdrachten te splitsen. Tips hiervoor staan bij de betreffende opdracht. Kandidaten die niet aan de opdracht deelnemen, kun je betrekken door hen te vragen of de opdracht correct wordt uitgevoerd, wat hen opvalt, of ze tips hebben voor de kandidaat die bezig is, etc. Hieronder staan verschillende suggesties, maar je kunt uiteraard ook zelf een aantal oefeningen samenstellen. 1. Anatomie van het paard Ruiters benoemen de verschillende onderdelen van het lichaam van het paard. Je kunt deze oefening met de hele groep doen met behulp van de foto in de verdiepingsstof in de 'PowerPoint welzijn'. Ook kun je de oefening in groepjes laten uitvoeren, je kunt dan kopieën maken van het 'werkblad anatomie' bijgevoegd in deze handleiding. Het is ook leuk om de oefening met een echt paard uit te voeren. In dat geval is het belangrijk dat je een rustig en braaf paard gebruikt, die het goed vindt dat ruiters de verschillende lichaamsdelen aanraken en aanwijzen. 2. Natuurlijke behoeften van het paard De ruiters nemen hun eigen paard (als ze die hebben) of een ander paard in hun omgeving (bijv. manegepaard) in gedachten. Ze gaan na in hoeverre in de natuurlijke behoeften van het paard wordt voorzien. Ze stellen vervolgens één of meerdere verbeteringen voor, waarbij ze rekening houden met de (on)mogelijkheden in de betreffende situatie. 3. Lichaamstaal van het paard De ruiters 'lezen' de lichaamstaal van het paard: aan de hand van de lichaamstaal geven ze aan in welke gemoedstoestand het paard verkeert. Observeer met de ruiters een groep paarden (bijvoorbeeld in de wei) en bespreek welke vormen van lichaamstaal men ziet. De kans is groot dat de groep paarden niet alle mogelijke vormen van lichaamstaal laat zien. Bespreek daarom na afloop met behulp van de in de 'PowerPoint welzijn' de verschillende uitingen in lichaamstaal. 4. Voedingsomstandigheden De ruiters beoordelen, na het lopen van een ronde over het terrein (stallen en weide/paddocks) en het bekijken van de voerschema's, de voedingsomstandigheden van een of meerdere paarden. Ze letten daarbij op: • Aantal porties
--	---

- Beschikbaarheid water
- Volgorde verstrekking ruwvoer-krachtvoer
- Eethouding
- Hygiëne: zijn de voer- en drinkbakken schoon?

5. Beoordelen stalklimaat

De ruiters beoordelen het stalklimaat. Ze letten daarbij op:

- lucht en ventilatie
- licht
- temperatuur
- luchtvochtigheid
- hygiëne

6. Herkennen van het gezonde paard

Laat de ruiters bij een gezond paard de kenmerken benoemen waaruit blijkt dat hij gezond is. Bekijk met de ruiters de ogen, oren, manen, vacht, neusgaten, mond, staart, hoeven, mest en voedingstoestand. Laat de ruiters benoemen wat ze zien.

7. Opzadelen

De ruiters zadelen een of meerdere paarden op en doen het hoofdstel om. Ze doen ook de beenbeschermers om.

Je kunt de opdracht splitsen door bijvoorbeeld het zadel op te laten leggen door de ene ruiter en het sjabrak goed te laten leggen door de andere ruiter. Behalve pees- en kogelbeschermers kun je eventueel (voor het opzadelen van het paard!) ook transportbeschermers laten omdoen. Doe dit alleen bij paarden die hieraan gewend zijn.

8. Rijden in stap, draf en galop.

Splits de groep in 2 groepen. Laat de ene groep rijden en de andere groep observeren. De groep die aan het rijden is moet correct en in balans in alle drie de gangen rijden en heeft controle over het paard. In draf moet er licht worden gereden op het juiste been en het paard moet in de juiste galop aanspringen. Wanneer het paard toch verkeerd aanspringt, corrigeert de ruiter dit. De ruiter stoort het paard niet en zit in alle gangen in balans. De groep die langs de rijbaan staat, observeert bovengenoemde punten. Vervolgens wisselen de groepen.

9. Steil sprong en oxer van 50 cm vanuit draf en galop

Voor het rijden bouw je gezamenlijk de hindernissen op, waarbij je uitleg geeft waar je op moet letten. Splits vervolgens de groep in 2 groepen. Laat de ene groep rijden en de andere groep observeren. Begin met het oefenen van de verlichte zit. Laat de kandidaat vanuit de wending een kruisje van 50 cm springen vanuit draf of galop. Daarna springt de kandidaat een oxer (50cm breed, 60 cm hoog en voor jeugd 50cm hoog) vanuit galop.

De groep die observeert let op de volgende punten:

- Wordt er in een rechte lijn aangereden op de hindernis?
- Is het tempo onder controle?
- Wordt er na de landing ook weer rechtuit gereden?
- Wordt de hindernis in het midden gesprongen?
- Zit de kandidaat in balans voor, tijdens en na de sprong?
- Wordt het paard gehinderd door de bewegingen van de kandidaat?
- Zit het paard na de sprong in de goede galop?
- Zo nee, herstelt de kandidaat dit op de juiste wijze?

10. Obstakeloefening

Benodigdheden:

- minimaal 4 pionnen
- 1 springbalk
- 1 stevig zeil 3x3 meter
- 1 paraplu of parasol
- Boog met slierten
- Tractor
- Smalle doorgang

Met behulp van de pionnen moeten de ruiters in draf slalom om de pionnen rijden. Zet de pionnen ongeveer 7 meter uit elkaar. In het parcours ligt ook een zeil van maximaal 3 m breed en 3 m lang op de grond waar de paarden overheen moeten stappen. Ook moeten de ruiters door een boog met slierten hen stappen. Je kunt hierbij gebruik maken van twee staanders, een pvc buis, die je buigt tot een boog en rood/wit afzetlint van 1.50 cm lang, wat je in slierten met 10 cm tussenruimte aan de boog knoopt. Tevens staat er een voertuig met een draaiende motor opgesteld. De paarden moeten om dit voertuig heen kunnen stappen. Tot slot zou je een nauwe doorgang kunnen creëren door een brede oer met dekens erover neer te zetten.

Deze oefeningen vormen samen de obstakeloefening. De ruiters kunnen alles in één ronde achter elkaar uitvoeren, maar de oefeningen kunnen ook apart worden gereden. Dus eerst de hele groep slalom rijden en daarna het tweede deel van de obstakeloefening.

Let op de vaardigheid en het inzicht van de ruiters. Hoe worden eventuele problemen opgelost. Heeft de kandidaat voldoende controle over het paard.

11. Rijden in het verkeer

Maak een buitenrit over wegen met zijwegen, waarop redelijk wat verkeersbewegingen plaatsvinden. Zo mogelijk met een rotonde en/of verkeerslichten binnen de bebouwde kom.

De ruiters moeten de verkeersregels kennen en hiernaar handelen.

Verkeerssituaties moeten worden ingeschat, zodat ruiters veilig aan het verkeer deelnemen en geen hinder veroorzaken voor het overige verkeer.

De kandidaat moet laten zien dat hij, indien nodig, duidelijke commando's kan overbrengen. Bijvoorbeeld bij het rechtsaf slaan, steek je je rechterhand uit. Deze commando's moeten eenduidig en duidelijk worden gegeven.

Examen Ruiterbewijs

Hoe kan ik het examen organiseren?

De FNRS, KNHS en SRR zijn in de zomer van 2021 overeengekomen dat de SRR per 1 januari 2022 de examens Ruiterbewijs en Menbewijs gaat afnemen. Lees hier het [persbericht](#). De KNHS blijft faciliteren t.a.v. de opleiding en ORUN blijft het exameninstituut voor instructeursopleidingen.

Concreet houdt dit voor u als aanbieder van het ruiter- en/of menbewijsexamen in dat u de aanvragen voor 2022 rechtstreeks doet bij de SRR.

Op [hun website](#) is de informatie om het examen aan te vragen te vinden.

Gelukkig blijven de voor u vertrouwde gezichten betrokken bij het examen. De ORUN-examinatoren die voor de KNHS de afgelopen jaren de examens hebben afgenomen, zijn overgenomen door de SRR.

Onder andere de volgende informatie is te vinden op de website van het exameninstituut:

- de accommodatie-eisen,
- eisen buitenterrein,
- voorwaarden organiseren examen,
- eisen instructeur,
- eisen kandidaten,
- gebruik hulpteugels,
- onderdelen verkeersrit,
- verloop van de examendag
- beoordelingscriteria,
- etc.

Aanvragen deelcertificaten en Ruiterbewijs

Hoe kom ik aan deelcertificaten?

De deelcertificaten (CBR 1 en 2) staan in de bijlagen en kan de instructeur of organisatie zelf invullen en printen. Deze zijn per 01-01-2022 niet meer te bestellen bij de KNHS.

Ruiterbewijs behaald en lid van de KNHS?

Gefeliciteerd, dat is goed nieuws! Ga naar Buitenrijden.nl, maak een account aan en upload je ruiterbewijs. Lukt dit niet, stuur een afbeelding van je behaalde pasje naar servicedesk@knhs.nl en we zorgen dat dit geregistreerd wordt bij jouw gegevens.

Bijlage Werklijsten en beoordelingsstaten deelcertificaat 1 en 2 (CBR 1 en 2).

Werklijst praktijktoets CBR 1

Ruiter	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Onderdelen												
Uit de box halen												
Omgang met paard												
Poetsen												
Controle harnachement												
Algemene kennis												
Opstellen												
Opstijgen												
Balans in stap												
Balans in draf												
Balans in galop												
Zonder beugels rijden stap												
Lange teugel in draf												
Afstanden onderling												
Steilsprong 1												
Steilsprong 2												
Steilsprong 3												
Balans tijdens de sprong												
Obstakeloefening deel 1												
Obstakeloefening deel 2												
Afstijgen												
Horsemanship vooraf												
Horsemandship achteraf												
Overtuiging												

Ruiter nummer	Naam
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	

 Beoordelingsstaat CBR 1 <i>Alle onderdelen moeten met een voldoende worden afgesloten om te slagen voor CBR 1.</i>			Tijdens de praktijktoets alleen de onderdelen beoordelen met: ONVOLDOENDE (O) (theorietoets max. 5 fouten)																Geslaagd voor CBR 1 (Ja of Nee)
			Theorie	Uit box halen en vastzetten	Omgang en benaderen paard	Poetsen en hoeven uitkrabben	Opzaden	Begeleiden, opstellen en opstijgen	Rijden in stap, draf en galop	Tempowisselingen en wendelingen	Met tweeën draven	Zonder beugels in stap	Lange teugel in draf	Verlichte zit en springen	Obstakel-oefening 1	Halhouden en afstijgen	Balans van de ruiter	Afzadelen en verzorging	
Nr.	Voor- en achternaam	Geboortedatum	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1																			
2																			
3																			
4																			
5																			
6																			
7																			
8																			
9																			
10																			
11																			
12																			

Werklijst praktijktoets CBR 2

Ruiter	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Onderdelen												
Optillen voorbeen												
Controle harnachement												
Algemene kennis												
Opstellen												
Opstijgen												
Balans in stap												
Balans in draf												
Balans in galop												
Rijden met één hand												
Zonder beugels rijden draf												
Galop verruimen												
Passeren												
Afstanden onderling												
Steilsprong 1												
Steilsprong 2												
Steilsprong 3												
Balans tijdens de sprong												
Obstakeloefening deel 1												
Obstakeloefening deel 2												
Paarden wisselen												
Balans in stap												
Balans in draf												
Balans in galop												
Horsemanship vooraf												
Horsemanship achteraf												

Ruiter nummer	Naam
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	

 Beoordelingsstaat CBR 2 <i>Alle onderdelen moeten voldoende zijn om te kunnen slagen voor CBR 2.</i>			Tijdens examen alleen de onderdelen beoordelen met: ONVOLDOENDE (O) (theorietoets max. 5 fouten)																Geslaagd voor CBR2 (Ja of Nee)
			Theorie	Been optillen	Controle harnache-ment	Algemene kennis paard	Begeleide, opstellen, opstijgen	Rijden in stap, draf en galop	Rijden met één hand	Zonder beugels in draf	Galop verruimen, verlichte zit	Passeren op verschillende handen	Afstanden vergroten en aansluiten	Verlichte zit en springen	Obstakel-oefening 2	Paarden wissel	Balans ruiter	Afstijgen en verzorgen	
Nr.	Voor- en achternaam	Geboorte datum	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1																			
2																			
3																			
4																			
5																			
6																			
7																			
8																			
9																			
10																			
11																			
12																			

Deelcertificaat 1 (CBR 1) Theorie versie A

Naam: Ruitersportcentrum:

Datum: Aantal fouten:

Voor het theorie-examen heb je een uur de tijd. Omcirkel het beste antwoord. Er zijn in totaal 25 vragen, waarvan je er minimaal 20 goed moet hebben. Succes!

1. Volgens het oerinstinct van een paard is dit een?
 - a. Prooidier
 - b. Rendier
 - c. Graasdier
2. Als een paard schrikt zal het?
 - a. Omdraaien en met achterbenen slaan
 - b. Heel hard proberen weg te rennen
 - c. Boos kijken en bijten
3. Om het harnachement goed te onderhouden kun je?
 - a. Wekelijks het harnachement met water en zadelzeep reinigen en daarna invetten
 - b. Iedere dag schoonmaken met zeep en het snel laten drogen bij de kachel
 - c. Iedere maand alles inwrijven met blanke was
4. Een goed passend bit steekt aan beide zijden?
 - a. Een halve centimeter uit
 - b. Een centimeter uit
 - c. Twee centimeter uit
5. Wat is het verschil tussen een bustrens, D-trens en een watertrens?
 - a. Alleen de naam is verschillend, verder zijn ze hetzelfde.
 - b. De manier waarop de ringen aan het mondstuk zijn bevestigd.
 - c. Het gebruiksdoel is verschillend
6. Wanneer krab je de hoeven uit?
 - a. Voor de rit
 - b. Hoeft niet, ze lopen de hoeven schoon
 - c. Voor en na de rit
7. Waarom poets je een paard dagelijks?
 - a. Om het paard te controleren op kleine verwondingen en bevorderen van de bloedsomloop
 - b. Om hem schoon te maken, een vies paard voelt zich vast niet zo lekker
 - c. Om tijdens het poetsen lekker te kunnen knuffelen met je paard
8. Wat zijn PAT- waarden?
 - a. Pootlengte-Ademhaling-Teenstand
 - b. Pols-Ademhaling-Temperatuur
 - c. Polswisselingen-Aderdikte-Temperatuurschommelingen
9. Hoe herken je een gezond paard?
 - a. Hoeven met mooie ringen en groeven
 - b. Ogen die flets zijn en een crème ooglid hebben
 - c. Mest die bolvormig, glanzend is en breekt als het op de grond valt
10. Wat zijn de lagen van het paard?
 - a. Het tandeloze gedeelte tussen tanden en kiezen
 - b. Het kaakgedeelte waar de kiezen in liggen
 - c. Het kaakgedeelte waar de tanden in liggen

11. Wat is een piephak?
 - a. Het spronggewricht dat piept bij het lopen
 - b. Een zachte zwelling op de hak
 - c. Een benige verdikking aan de voorzijde van de hak
12. Wat is het resultaat van te vaak invetten van de hoeven?
 - a. Mooie glanzende hoeven
 - b. Droge hoeven omdat het vet de wateropname verhindert
 - c. Hoeven die minder vaak bekapt hoeven te worden
13. Wat is de normale polswaarde?
 - a. 8 tot 14 slagen per minuut
 - b. 14 tot 28 slagen per minuut
 - c. 28 tot 40 slagen per minuut
14. Welke riempjes zitten vast aan het bit?
 - a. Neusriem en teugels.
 - b. Keelriem en teugels.
 - c. Bakstukken en teugels.
15. Wat is het effect van sporen bij het geven van hulpen?
 - a. Je kunt hulpen kleiner en subtieler geven
 - b. Je kunt hulpen beter niet geven want het paard reageert zeer scherp
 - c. Je kunt hulpen beter met de teugels geven
16. Wat doe je om in de rechtergalop aan te springen?
 - a. Je rechterbeen naar achter brengen
 - b. Je linkerbeen naar achter brengen
 - c. Beide benen naar achter brengen
17. Hoe zijn je teugels tijdens de verlichte zit
 - a. Iets langer om goed vrij te kunnen geven
 - b. Iets korter omdat je handen verder naar voren geplaatst zijn
 - c. Hetzelfde omdat je handen dicht bij het zadel blijven
18. Wat zijn de tempi van de gangen?
 - a. Stap-4, draf- 2, galop-3
 - b. Stap-4, draf-2, galop-4
 - c. Stap-2, draf-2, galop-3
19. Waarom bleef het oerpaard continue in beweging
 - a. Anders werd het te dik en daardoor traag
 - b. Spieren warm houden en doorbloeding hoeven optimaal laten functioneren
 - c. Meer genieten van wisselende omgeving en plantensoorten
20. Wat wordt er met een stokmaat bedoeld?
 - a. De lat die de lengte van de benen van een pony meet
 - b. De hoogte van een paard of pony, gemeten bij de schoft
 - c. De lengte van het paard of pony, gemeten van de schoft tot de staart
21. Wat zijn paardenrassen?
 - a. Arabier en Fjord
 - b. Arabier en KWPN'er
 - c. KWPN'er en Fries
22. Waar let je op tijdens opstellen op A-C lijn?
 - a. Goed dicht bij elkaar zodat ze niet kunnen draaien bij opstijgen
 - b. Stilstaan, snel opstijgen en voorwaarts gaan om les snel te laten beginnen
 - c. Niet te dicht bij elkaar om iedereen veilig te laten opstijgen

23. Waarom rij je een tempowissel?
- a. Om sneller een groep te kunnen passeren
 - b. Om tijdens een buitenrit te kunnen aansluiten of afstand bewaren
 - c. Om achter te kunnen blijven en dan in galop weer aansluiten
24. Hoe hoog is het kruisje dat je moet springen tijdens CBR1?
- a. 30 cm.
 - b. 40 cm.
 - c. 50 cm.
25. Hoe herken je acute kreupelheid als je te paard zit?
- a. Als het ritme van het paard anders aanvoelt
 - b. Als het paard niet wil draven maar wel wil galopperen
 - c. Als het paard geleidelijk langzamer gaat lopen

Deelcertificaat 1 (CBR 1) Theorie versie B

Naam: Ruitersportcentrum:

Datum: Aantal fouten:

Voor het theorie-examen heb je een uur de tijd. Omcirkel het beste antwoord. Er zijn in totaal 25 vragen, waarvan je er minimaal 20 goed moet hebben. Succes!

1. Om het harnachement goed te onderhouden kun je?
 - a. Wekelijks het harnachement met water en zadelzeep reinigen en daarna invetten
 - b. Iedere dag schoonmaken met zeep en het snel laten drogen bij de kachel
 - c. Iedere maand alles inwrijven met blanke was
2. Wat zijn de tempi van de gangen?
 - a. Stap-4, draf- 2, galop-3
 - b. Stap-4, draf-2, galop-4
 - c. Stap-2, draf-2, galop-3
3. Wat is de normale polswaarde?
 - a. 8 tot 14 slagen per minuut
 - b. 14 tot 28 slagen per minuut
 - c. 28 tot 40 slagen per minuut
4. Wat doe je om in de rechtergalop aan te springen?
 - a. Je rechterbeen naar achter brengen
 - b. Je linkerbeen naar achter brengen
 - c. Beide benen naar achter brengen
5. Hoe herken je een gezond paard?
 - d. Hoeven met mooie ringen en groeven
 - a. Ogen die flets zijn en een crème ooglid hebben
 - b. Mest die bolvormig, glanzend is en breekt als het op de grond valt
6. Wat is een piephak?
 - a. Het spronggewricht dat piept bij het lopen
 - b. Een zachte zwelling op de hak
 - c. Een benige verdikking aan de voorzijde van de hak
7. Hoe herken je acute kreupelheid als je te paard zit?
 - a. Als het ritme van het paard anders aanvoelt
 - b. Als het paard niet wil draven maar wel wil galopperen
 - c. Als het paard geleidelijk langzamer gaat lopen
8. Waarom poets je een paard dagelijks?
 - a. Om het paard te controleren op kleine verwondingen en bevorderen van de bloedsomloop
 - b. Om hem schoon te maken, een vies paard voelt zich vast niet zo lekker
 - c. Om tijdens het poetsen lekker te kunnen knuffelen met je paard
9. Als een paard schrikt zal het?
 - a. Omdraaien en met achterbenen slaan
 - b. Heel hard proberen weg te rennen
 - c. Boos kijken en bijten

10. Wat zijn paardenrassen?
 - a. Arabier en Fjord
 - b. Arabier en KWPN'er
 - c. KWPN'er en Fries
11. Wat zijn PAT- waarden?
 - a. Pootlengte-Ademhaling-Teenstand
 - b. Pols-Ademhaling-Temperatuur
 - c. Polswisselingen-Aderdikte-Temperatuurschommelingen
12. Wat is het effect van sporen bij het geven van hulpen?
 - a. Je kunt hulpen kleiner en subtieler geven
 - b. Je kunt hulpen beter niet geven want het paard reageert zeer scherp
 - c. Je kunt hulpen beter met de teugels geven
13. Waarom rij je een tempowissel?
 - d. Om sneller een groep te kunnen passeren
 - a. Om tijdens een buitenrit te kunnen aansluiten of afstand bewaren
 - b. Om achter te kunnen blijven en dan in galop weer aansluiten
14. Wat is het verschil tussen een bustrens, D-trens en een watertrens?
 - a. Alleen de naam is verschillend, verder zijn ze hetzelfde.
 - b. De manier waarop de ringen aan het mondstuk zijn bevestigd.
 - c. Het gebruiksdoel is verschillend
15. Wat zijn de lagen van het paard?
 - a. Het tandeloze gedeelte tussen tanden en kiezen
 - b. Het kaakgedeelte waar de kiezen in liggen
 - c. Het kaakgedeelte waar de tanden in liggen
16. Hoe hoog is het kruisje dat je moet springen tijdens CBR1?
 - a. 30 cm.
 - b. 40 cm.
 - c. 50 cm.
17. Volgens het oerinstinct van een paard is dit een?
 - a. Prooidier
 - b. Rendier
 - c. Graasdier
18. Wat is het resultaat van te vaak invetten van de hoeven?
 - a. Mooie glanzende hoeven
 - b. Droge hoeven omdat het vet de wateropname verhindert
 - c. Hoeven die minder vaak bekapt hoeven te worden
19. Een goed passend bit steekt aan beide zijden?
 - a. Een halve centimeter uit
 - b. Een centimeter uit
 - c. Twee centimeter uit
20. Welke riempjes zitten vast aan het bit?
 - a. Neusriem en teugels.
 - b. Keelriem en teugels.
 - c. Bakstukken en teugels
21. Wanneer krab je de hoeven uit?
 - a. Voor de rit
 - b. Hoeft niet, ze lopen de hoeven schoon
 - c. Voor en na de rit

22. Hoe zijn je teugels tijdens de verlichte zit
- iets langer om goed vrij te kunnen geven
 - iets korter omdat je handen verder naar voren geplaatst zijn
 - Hetzelfde omdat je handen dicht bij het zadel blijven
23. Waarom bleef het oerpaard continue in beweging
- Anders werd het te dik en daardoor traag
 - Spieren warm houden en doorbloeding hoeven optimaal laten functioneren
 - Meer genieten van wisselende omgeving en plantensoorten
24. Wat wordt er met een stokmaat bedoeld?
- De lat die de lengte van de benen van een pony meet
 - De hoogte van een paard of pony, gemeten bij de schoft
 - De lengte van het paard of pony, gemeten van de schoft tot de staart
25. Waar let je op tijdens opstellen op A-C lijn?
- Goed dicht bij elkaar zodat ze niet kunnen draaien bij opstijgen
 - Stilstaan, snel opstijgen en voorwaarts gaan om les snel te laten beginnen
 - Niet te dicht bij elkaar om iedereen veilig te laten opstijgen

Deelcertificaat 1 (CBR 1) Theorie versie C

Naam: Ruitersportcentrum:

Datum: Aantal fouten:

Voor het theorie-examen heb je een uur de tijd. Omcirkel het beste antwoord. Er zijn in totaal 25 vragen, waarvan je er minimaal 20 goed moet hebben. Succes!

1. Hoe herken je acute kreupelheid als je te paard zit?
 - a. Als het ritme van het paard anders aanvoelt
 - b. Als het paard niet wil draven maar wel wil galopperen
 - c. Als het paard geleidelijk langzamer gaat lopen
2. Wat is een piephak?
 - a. Het spronggewricht dat piept bij het lopen
 - b. Een zachte zwelling op de hak
 - c. Een benige verdikking aan de voorzijde van de hak
3. Wat is het effect van sporen bij het geven van hulpen?
 - a. Je kunt hulpen kleiner en subtieler geven
 - b. Je kunt hulpen beter niet geven want het paard reageert zeer scherp
 - c. Je kunt hulpen beter met de teugels geven
4. Wat zijn de tempi van de gangen?
 - a. Stap-4, draf-2, galop-3
 - b. Stap-4, draf-2, galop-4
 - c. Stap-2, draf-2, galop-3
5. Wat is het resultaat van te vaak invetten van de hoeven?
 - a. Mooie glanzende hoeven
 - b. Droge hoeven omdat het vet de wateropname verhindert
 - c. Hoeven die minder vaak bekapt hoeven te worden
6. Wat zijn paardenrassen?
 - a. Arabier en Fjord
 - b. Arabier en KWPN'er
 - c. KWPN'er en Fries
7. Wat wordt er met een stokmaat bedoeld?
 - a. De lat die de lengte van de benen van een pony meet
 - b. De hoogte van een paard of pony, gemeten bij de schoft
 - c. De lengte van het paard of pony, gemeten van de schoft tot de staart
8. Hoe zijn je teugels tijdens de verlichte zit
 - a. Iets langer om goed vrij te kunnen geven
 - b. Iets korter omdat je handen verder naar voren geplaatst zijn
 - c. Hetzelfde omdat je handen dicht bij het zadel blijven
9. Welke riempjes zitten vast aan het bit?
 - a. Neusriem en teugels.
 - b. Keelriem en teugels.
 - c. Bakstukken en teugels.
10. Volgens het oerinstinct van een paard is dit een?
 - a. Prooidier
 - b. Rendier
 - c. Graasdier

11. Waarom rij je een tempowissel?
 - a. Om sneller een groep te kunnen passeren
 - b. Om tijdens een buitenrit te kunnen aansluiten of afstand bewaren
 - c. Om achter te kunnen blijven en dan in galop weer aansluiten
12. Wat zijn de lagen van het paard?
 - a. Het tandeloze gedeelte tussen tanden en kiezen
 - b. Het kaakgedeelte waar de kiezen in liggen
 - c. Het kaakgedeelte waar de tanden in liggen
13. Een goed passend bit steekt aan beide zijden?
 - a. Een halve centimeter uit
 - b. Een centimeter uit
 - c. Twee centimeter uit
14. Wat is de normale polswaarde?
 - a. 8 tot 14 slagen per minuut
 - b. 14 tot 28 slagen per minuut
 - c. 28 tot 40 slagen per minuut
15. Hoe hoog is het kruisje dat je moet springen tijdens CBR1?
 - a. 30 cm.
 - b. 40 cm.
 - c. 50 cm.
16. Wat zijn PAT- waarden?
 - a. Pootlengte-Ademhaling-Teenstand
 - b. Pols-Ademhaling-Temperatuur
 - c. Polswisselingen-Aderdikte-Temperatuurschommelingen
17. Als een paard schrikt zal het?
 - a. Omdraaien en met achterbenen slaan
 - b. Heel hard proberen weg te rennen
 - c. Boos kijken en bijten
18. Wat doe je om in de rechtergalop aan te springen?
 - a. Je rechterbeen naar achter brengen
 - b. Je linkerbeen naar achter brengen
 - c. Beide benen naar achter brengen
19. Waarom poets je een paard dagelijks?
 - a. Om het paard te controleren op kleine verwondingen en bevorderen van de bloedsomloop
 - b. Om hem schoon te maken, een vies paard voelt zich vast niet zo lekker
 - c. Om tijdens het poetsen lekker te kunnen knuffelen met je paard
20. Om het harnachement goed te onderhouden kun je?
 - a. Wekelijks het harnachement met water en zadelzeep reinigen en daarna invetten
 - b. Iedere dag schoonmaken met zeep en het snel laten drogen bij de kachel
 - c. Iedere maand alles inwrijven met blanke was
21. Waarom bleef het oerpaard continue in beweging
 - a. Anders werd het te dik en daardoor traag
 - b. Spieren warm houden en doorbloeding hoeven optimaal laten functioneren
 - c. Meer genieten van wisselende omgeving en plantensoorten
22. Wat is het verschil tussen een bustrens, D-trens en een watertrens?
 - a. Alleen de naam is verschillend, verder zijn ze hetzelfde.
 - b. De manier waarop de ringen aan het mondstuk zijn bevestigd.
 - c. Het gebruiksdoel is verschillend

23. Wanneer krab je de hoeven uit?
- Voor de rit
 - Hoeft niet, ze lopen de hoeven schoon
 - Voor en na de rit
24. Waar let je op tijdens opstellen op A-C lijn?
- Goed dicht bij elkaar zodat ze niet kunnen draaien bij opstijgen
 - Stilstaan, snel opstijgen en voorwaarts gaan om les snel te laten beginnen
 - Niet te dicht bij elkaar om iedereen veilig te laten opstijgen
25. Hoe herken je een gezond paard?
- Hoeven met mooie ringen en groeven
 - Ogen die flets zijn en een crème ooglid hebben
 - Mest die bolvormig, glanzend is en breekt als het op de grond valt

Antwoordenlijst Deelcertificaat 1 (CBR 1) theorie vragen					
	Versie A		Versie B		Versie C
1	A	1	A	1	A
2	B	2	A	2	B
3	A	3	C	3	A
4	A	4	B	4	A
5	B	5	C	5	B
6	C	6	B	6	A
7	A	7	A	7	B
8	B	8	A	8	B
9	C	9	B	9	C
10	A	10	A	10	A
11	B	11	B	11	B
12	B	12	A	12	A
13	C	13	B	13	A
14	C	14	B	14	C
15	A	15	A	15	B
16	B	16	B	16	B
17	B	17	A	17	B
18	A	18	B	18	B
19	B	19	A	19	A
20	B	20	C	20	A
21	A	21	C	21	B
22	C	22	B	22	B
23	B	23	B	23	C
24	B	24	B	24	C
25	A	25	C	25	C

De theorie toetsen bestaan voor CBR1 en CBR2 uit 25 meerkeuzevragen. Hierin mogen maximaal vijf fouten worden gemaakt.

Deelcertificaat 2 (CBR 2) Theorie versie A

Naam:..... Ruitersportcentrum:.....
Datum: Aantal fouten:

Voor het theorie-examen heb je een uur de tijd. Omcirkel het beste antwoord. Er zijn in totaal 25 vragen, waarvan je er minimaal 20 goed moet hebben. Succes!

1. Hoe vaak eet een paard het liefst?
 - a. Heel veel tegelijk en soms een dag overslaan
 - b. Kleine hoeveelheden en de hele dag door
 - c. Elke dag twee maaltijden en redelijk veel
2. Hoe kun je zien dat een paard ergens een drukking heeft gehad?
 - a. Er zijn op die plaats zwarte haren gegroeid
 - b. Dat kun je nooit zien
 - c. Er zijn op die plaats witte haren gegroeid
3. Wat is de volgorde van voeren bij krachtvoer en ruwvoer?
 - a. Eerst krachtvoer dan ruwvoer want hier wordt een paard sterk van
 - b. Eerst ruwvoer dan krachtvoer voor het op gang brengen van speekselproductie
 - c. Eerst ruwvoer dan krachtvoer om te voorkomen dat er stof op het voer komt
4. Wat doe je bij koliekverschijnselen?
 - a. Ten eerste de dierenarts bellen en zorgen dat paard zich niet kan bezeren
 - b. Het paard eerst lang laten bewegen zodat de darmen weer rustig worden
 - c. Het rollen en schrapen afwachten tot het paard gaat zweten en dan dierenarts bellen
5. Waardoor kunnen maagzweren ontstaan?
 - a. Door te weinig ruwvoer
 - b. Door een te warme stal met veel lawaai
 - c. Door te weinig krachtvoer
6. Zijn stalondeugden besmettelijk?
 - a. Nee want het zijn symptomen van welzijnsproblemen
 - b. Ja want ze kijken het van elkaar af
 - c. Ja want paarden zijn gewoontedieren die zeker op de wei elkaar nadoen
7. Op welk been rijd je licht tijdens een buitenrit?
 - a. Afwisselend, want er is geen binnen- of buitenbeen
 - b. Rechterbeen want de meeste paarden zijn rechts
 - c. Linkerbeen omdat je alles links doet bij je paard
8. Waarom rijd je een progressieve overgang?
 - a. Dan kun je snel schakelen en reageren als het fout gaat
 - b. Dan houd je controle over het paard
 - c. Dan kun je de tempowissels vloeiender maken
9. Wat is een stille hand?
 - a. Een hand die stil is ten opzichte van de paardenmond
 - b. Een hand die stil staat bij het zadel en dus een mooi beeld geeft
 - c. Een hand die stil is ten opzichte van de ruiter
10. Welke gang kent een zweefmoment?
 - a. Draf en galop
 - b. Stap en galop
 - c. Stap en draf

11. Wat is van het onderstaande het belangrijkste bij het opstijgen?
 - a. Vooraf de beugellengte in orde maken
 - b. Zo snel mogelijk opstijgen
 - c. Zachtjes gaan zitten
12. Wat betekent GHROKA?
 - a. Grootte, Hoofdomvang, Ras, Ouderdom, Kleur, Aftekening
 - b. Geslacht, Hoogte, Robuustheid, Ouderdom, Kruishoogte, Andere kenmerken
 - c. Geslacht, Hoogte, Ras, Ouderdom, Kleur, Aftekening
13. Wanneer moeten paarden gechipt zijn?
 - a. Zodra een veulen minimaal 6 maanden oud is
 - b. Zodra ze naar het buitenland gaan
 - c. Zodra je er wedstrijden mee gaat rijden
14. Wat moet er in het paspoort van een paard staan?
 - a. Het ras en de kleur met aftekeningen
 - b. Kleur, aftekeningen en de leeftijd
 - c. Het levensnummer, aftekeningen en het chipnummer
15. Waar dient het paspoort zich te bevinden?
 - a. Altijd bij de trailer
 - b. Altijd bij de eigenaar aanwezig zijn
 - c. Altijd bij de eigenaar van de stal waar het paard staat
16. In welke gang rij je als je andere ruiters passeert?
 - a. Het liefst in galop zodat de kans op slaan naar elkaar nihil is
 - b. In draf, zodat het paard niet met de andere groep mee kan gaan
 - c. In stap, zodat je overzicht en rust kunt bewaren
17. Waarom moet je bij het buitenrijden soms de verlichte zit aannemen?
 - a. Om beter overzicht te houden over de omgeving
 - b. Om de rug van het paard te ontlasten
 - c. Om in balans te blijven bij een afdaling
18. Wat is het doel van de verlichte zit tijdens het springen?
 - a. Het paard in staat te stellen om beter zijn rug te gebruiken boven de sprong
 - b. Het paard in staat te stellen zijn achterbenen verder in te trekken
 - c. Het paard in staat te stellen zijn voorbenen hoger op te tillen
19. Strijklappen worden gebruikt om het paard te beschermen tegen?
 - a. Het aantikken van de voorhoef door het achterbeen
 - b. Het beschadigen van het pijpbeen en pezen van de benen
 - c. Het aantikken van de hoef van het ene been tegen de kogel van het andere been
20. Hoe strak moet de keelriem zitten?
 - a. Zodanig dat er een vuist tussen de onderkant van de kaak en de riem kan
 - b. Zo strak mogelijk
 - c. Zodanig dat er twee vingers tussen de onderkant van de kaak en de riem kan
21. Waaraan herken je cornage?
 - a. Aan het geluid dat het paard maakt bij het luchtzuigen
 - b. Aan het piepende geluid wat het paard maakt bij het galopperen
 - c. Aan de zieke indruk die het paard maakt
22. Wat is het verschil tussen een stijlsprong en een oxer?
 - a. De breedte van de sprong
 - b. De hoogte van de sprong
 - c. De plaats van de sprong

23. Hoe moet je elkaar passeren in een rijbaan?
- Je moet elkaar de linkerhand kunnen geven.
 - Je moet elkaar de rechterhand kunnen geven.
 - Hier zijn geen regels voor, dat kun je gewoon met elkaar afspreken in de rijbaan
24. Waardoor is een gebroken bit vriendelijker dan een niet gebroken bit?
- Dan kunnen ze er wat mee spelen met de tong
 - Dan trek je het niet zo snel door de mond
 - Dan past het beter bij de vorm van de mond
25. Als je het harnachement controleert, waar let je dan op?
- Of het schoon is
 - Of het mooi bij elkaar past
 - Of er geen stiksels los zitten en schoon is

Deelcertificaat 2 (CBR 2) Theorie versie B

Naam:..... Ruitersportcentrum:.....

Datum: Aantal fouten:

Voor het theorie-examen heb je een uur de tijd. Omcirkel het beste antwoord. Er zijn in totaal 25 vragen, waarvan je er minimaal 20 goed moet hebben. Succes!

1. Wat is van het onderstaande het belangrijkste bij het opstijgen?
 - a. Vooraf de beugellengte in orde maken
 - b. Zo snel mogelijk opstijgen
 - c. Zachtjes gaan zitten
2. Waar dient het paspoort zich te bevinden?
 - a. Altijd bij de trailer
 - b. Altijd bij de eigenaar aanwezig zijn
 - c. Altijd bij de eigenaar van de stal waar het paard staat
3. Hoe moet je elkaar passeren in een rijbaan?
 - a. Je moet elkaar de linkerhand kunnen geven.
 - b. Je moet elkaar de rechterhand kunnen geven.
 - c. Hier zijn geen regels voor, dat kun je gewoon met elkaar afspreken in de rijbaan
4. Wanneer moeten paarden gechipt zijn?
 - a. Zodra een veulen minimaal 6 maanden oud is
 - b. Zodra ze naar het buitenland gaan
 - c. Zodra je er wedstrijden mee gaat rijden
5. Wat is het doel van de verlichte zit tijdens het springen?
 - a. Het paard in staat te stellen om beter zijn rug te gebruiken boven de sprong
 - b. Het paard in staat te stellen zijn achterbenen verder in te trekken
 - c. Het paard in staat te stellen zijn voorbenen hoger op te tillen
6. Waaraan herken je cornage?
 - a. Aan het geluid dat het paard maakt bij het luchtzuigen
 - b. Aan het piepende geluid wat het paard maakt bij het galopperen
 - c. Aan de zieke indruk die het paard maakt
7. Wat betekent GHROKA?
 - a. Grootte, Hoofdomvang, Ras, Ouderdom, Kleur, Aftekening
 - b. Geslacht, Hoogte, Robuustheid, Ouderdom, Kruishoogte, Ander kenmerken
 - c. Geslacht, Hoogte, Ras, Ouderdom, Kleur, Aftekening
8. Als je het harnachement controleert, waar let je dan op?
 - a. Of het schoon is
 - b. Of het mooi bij elkaar past
 - c. Of er geen stiksels los zitten en schoon is
9. Waardoor is een gebroken bit vriendelijker dan een niet gebroken bit?
 - a. Dan kunnen ze er wat mee spelen met de tong
 - b. Dan trek je het niet zo snel door de mond
 - c. Dan past het beter bij de vorm van de mond
10. Hoe vaak eet een paard het liefst?
 - a. Heel veel tegelijk en soms een dag overslaan

- b. Kleine hoeveelheden en de hele dag door
 - c. Elke dag twee maaltijden en redelijk veel
11. Op welk been rijd je licht tijdens een buitenrit?
- a. Afwisselend, want er is geen binnen- of buitenbeen
 - b. Rechterbeen want de meeste paarden zijn rechts
 - c. Linkerbeen omdat je alles links doet bij je paard
12. Wat doe je bij koliekverschijnselen?
- a. Ten eerste de dierenarts bellen en zorgen dat paard zich niet kan bezeren
 - b. Het paard eerst lang laten bewegen zodat de darmen weer rustig worden
 - c. Het rollen afwachten tot het paard gaat zweten en dan dierenarts bellen
13. Wat is een stille hand?
- a. Een hand die stil is ten opzichte van de paardenmond
 - b. Een hand die stil staat bij het zadel en dus een mooi beeld geeft
 - c. Een hand die stil is ten opzichte van de ruiter
14. Wat moet er in het paspoort van een paard staan?
- a. Het ras en de kleur met aftekeningen
 - b. Kleur, aftekeningen en de leeftijd
 - c. Het levensnummer, aftekeningen en het chipnummer
15. Hoe kun je zien dat een paard ergens een drukking heeft gehad?
- a. Er zijn op die plaats zwarte haren gegroeid
 - b. Dat kun je nooit zien
 - c. Er zijn op die plaats witte haren gegroeid
16. Welke gang kent een zweefmoment?
- a. Draf en galop
 - b. Stap en galop
 - c. Stap en draf
17. Waarom moet je bij het buitenrijden soms de verlichte zit aannemen?
- a. Om beter overzicht te houden over de omgeving
 - b. Om de rug van het paard te ontlasten
 - c. Om in balans te blijven bij een afdaling
18. Waardoor kunnen maagzweren ontstaan?
- a. Door te weinig ruwvoer
 - b. Door een te warme stal met veel lawaai
 - c. Door te weinig krachtvoer
19. Strijklappen worden gebruikt om het paard te beschermen tegen?
- a. Het aantikken van de voorhoef door het achterbeen
 - b. Het beschadigen van het pijpbeen en pezen van de benen
 - c. Het aantikken van de hoef van het ene been tegen de kogel van het andere been
20. In welke gang rij je als je andere ruiters passeert?
- a. Het liefst in galop zodat de kans op slaan naar elkaar nihil is
 - b. In draf, zodat het paard niet met de andere groep mee kan gaan
 - c. In stap, zodat je overzicht en rust kunt bewaren
21. Hoe strak moet de keelriem zitten?
- a. Zodanig dat er een vuist tussen de onderkant van de kaak en de riem kan
 - b. Zo strak mogelijk
 - c. Zodanig dat er twee vingers tussen de onderkant van de kaak en de riem kan
22. Zijn stalondeugden besmettelijk?

- a. Nee want het zijn symptomen van welzijnsproblemen
 - b. Ja want ze kijken het van elkaar af
 - c. Ja want paarden zijn gewoontedieren die zeker op de wei elkaar nadoen
23. Wat is het verschil tussen een stijlsprong en een oxer?
- a. De breedte van de sprong
 - b. De hoogte van de sprong
 - c. De plaats van de sprong
24. Wat is de volgorde van voeren bij krachtvoer en ruwvoer?
- a. Eerst krachtvoer dan ruwvoer want hier wordt een paard sterk van
 - b. Eerst ruwvoer dan krachtvoer voor het op gang brengen van speekselproductie
 - c. Eerst ruwvoer dan krachtvoer om te voorkomen dat er stof op het voer komt
25. Waarom rijd je een progressieve overgang?
- a. Dan kun je snel schakelen en reageren als het fout gaat
 - b. Dan houd je controle over het paard
 - c. Dan kun je de tempowissels vloeiender maken

Deelcertificaat 2 (CBR 2) Theorie versie C

Naam: Ruitersportcentrum:

Datum: Aantal fouten:

Voor het theorie-examen heb je een uur de tijd. Omcirkel het beste antwoord. Er zijn in totaal 25 vragen, waarvan je er minimaal 20 goed moet hebben. Succes!

1. Waarom moet je bij het buitenrijden soms de verlichte zit aannemen?
 - a. Om beter overzicht te houden over de omgeving
 - b. Om de rug van het paard te ontlasten
 - c. Om in balans te blijven bij een afdaling
2. Waaraan herken je cornage?
 - a. Aan het geluid dat het paard maakt bij het luchtzuigen
 - b. Aan het piepende geluid wat het paard maakt bij het galopperen
 - c. Aan de zieke indruk die het paard maakt
3. Wanneer moeten paarden gechipt zijn?
 - a. Zodra een veulen minimaal 6 maanden oud is
 - b. Zodra ze naar het buitenland gaan
 - c. Zodra je er wedstrijden mee gaat rijden
4. Welke gang kent een zweefmoment?
 - a. Draf en galop
 - b. Stap en galop
 - c. Stap en draf
5. Als je het harnachement controleert, waar let je dan op?
 - a. Of het schoon is
 - b. Of het mooi bij elkaar past
 - c. Of er geen stiksels los zitten en schoon is
6. Waar dient het paspoort zich te bevinden?
 - a. Altijd bij de trailer
 - b. Altijd bij de eigenaar aanwezig zijn
 - c. Altijd bij de eigenaar van de stal waar het paard staat
7. Wat is het doel van de verlichte zit tijdens het springen?
 - a. Het paard in staat te stellen om beter zijn rug te gebruiken boven de sprong
 - b. Het paard in staat te stellen zijn achterbenen verder in te trekken
 - c. Het paard in staat te stellen zijn voorbenen hoger op te tillen
8. Hoe moet je elkaar passeren in een rijbaan?
 - a. Je moet elkaar de linkerhand kunnen geven.
 - b. Je moet elkaar de rechterhand kunnen geven.
 - c. Hier zijn geen regels voor, dat kun je gewoon met elkaar afspreken in de rijbaan
9. Zijn stalondeugden besmettelijk?
 - a. Nee want het zijn symptomen van welzijnsproblemen
 - b. Ja want ze kijken het van elkaar af
 - c. Ja want paarden zijn gewoontedieren die zeker op de wei elkaar nadoen

10. Wat doe je bij koliekverschijnselen?
 - a. Ten eerste de dierenarts bellen en zorgen dat paard zich niet kan bezeren
 - b. Het paard eerst lang laten bewegen zodat de darmen weer rustig worden
 - c. Het rollen afwachten tot het paard gaat zweten en dan dierenarts bellen
11. Wat betekent GHROKA?
 - a. Grootte, Hoofdomvang, Ras, Ouderdom, Kleur, Aftekening
 - b. Geslacht, Hoogte, Robuustheid, Ouderdom, Kruishoogte, Andere kenmerken
 - c. Geslacht, Hoogte, Ras, Ouderdom, Kleur, Aftekening
12. Wat is de volgorde van voeren bij krachtvoer en ruwvoer?
 - a. Eerst krachtvoer dan ruwvoer want hier wordt een paard sterk van
 - b. Eerst ruwvoer dan krachtvoer voor het op gang brengen van speekselproductie
 - c. Eerst ruwvoer dan krachtvoer om te voorkomen dat er stof op het voer komt
13. Wat moet er in het paspoort van een paard staan?
 - a. Het ras en de kleur met aftekeningen
 - b. Kleur, aftekeningen en de leeftijd
 - c. Het levensnummer, aftekeningen en het chipnummer
14. Op welk been rijd je licht tijdens een buitenrit?
 - a. Afwisselend, want er is geen binnen- of buitenbeen
 - b. Rechterbeen want de meeste paarden zijn rechts
 - c. Linkerbeen omdat je alles links doet bij je paard
15. In welke gang rij je als je andere ruiters passeert?
 - a. Het liefst in galop zodat de kans op slaan naar elkaar nihil is
 - b. In draf, zodat het paard niet met de andere groep mee kan gaan
 - c. In stap, zodat je overwicht en rust kunt bewaren
16. Hoe vaak eet een paard het liefst?
 - a. Heel veel tegelijk en soms een dag overslaan
 - b. Kleine hoeveelheden en de hele dag door
 - c. Elke dag twee maaltijden en redelijk veel
17. Waarom rijd je een progressieve overgang?
 - a. Dan kun je snel schakelen en reageren als het fout gaat
 - b. Dan houd je controle over het paard
 - c. Dan kun je de tempowissels vloeiender maken
18. Strijklappen worden gebruikt om het paard te beschermen tegen?
 - a. Het aantikken van de voorhoef door het achterbeen
 - b. Het beschadigen van het pijpbeen en pezen van de benen
 - c. Het aantikken van de hoef van het ene been tegen de kogel van het andere been
19. Hoe kun je zien dat een paard ergens een drukking heeft gehad?
 - a. Er zijn op die plaats zwarte haren gegroeid
 - b. Dat kun je nooit zien
 - c. Er zijn op die plaats witte haren gegroeid
20. Wat is van het onderstaande het belangrijkste bij het opstijgen?
 - a. Vooraf de beugellengte in orde maken
 - b. Zo snel mogelijk opstijgen
 - c. Zachtjes gaan zitten
21. Wat is het verschil tussen een stijlsprong en een oxer?
 - a. De breedte van de sprong
 - b. De hoogte van de sprong
 - c. De plaats van de sprong

22. Wat is een stille hand?
- Een hand die stil is ten opzichte van de paardenmond
 - Een hand die stil staat bij het zadel en dus een mooi beeld geeft
 - Een hand die stil is ten opzichte van de ruiter
23. Waardoor is een gebroken bit vriendelijker dan een niet gebroken bit?
- Dan kunnen ze er wat mee spelen met de tong
 - Dan trek je het niet zo snel door de mond
 - Dan past het beter bij de vorm van de mond
24. Waardoor kunnen maagzweren ontstaan?
- Door te weinig ruwvoer
 - Door een te warme stal met veel lawaai
 - Door te weinig krachtvoer
25. Hoe strak moet de keelriem zitten?
- Zodanig dat er een vuist tussen de onderkant van de kaak en de riem kan
 - Zo strak mogelijk
 - Zodanig dat er twee vingers tussen de onderkant van de kaak en de riem kan

Antwoordenlijst Deelcertificaat 2 (CBR 2) theorie vragen					
1	B	1	C	1	B
2	C	2	C	2	B
3	B	3	A	3	A
4	A	4	A	4	A
5	A	5	A	5	C
6	A	6	B	6	C
7	A	7	C	7	A
8	B	8	C	8	A
9	A	9	C	9	A
10	A	10	B	10	A
11	C	11	A	11	C
12	C	12	A	12	B
13	A	13	A	13	C
14	C	14	C	14	A
15	C	15	C	15	C
16	C	16	A	16	B
17	B	17	B	17	B
18	A	18	A	18	C
19	C	19	C	19	C
20	A	20	C	20	C
21	B	21	A	21	A
22	A	22	A	22	A
23	A	23	A	23	C
24	C	24	B	24	A
25	C	25	B	25	A

De theorie toetsen bestaan voor CBR1 en CBR2 uit 25 meerkeuzevragen. Hierin mogen maximaal vijf fouten worden gemaakt.

Bijlage Werkblad Anatomie

Zet de namen van de verschillende onderdelen van het lichaam van het paard op de juiste plek

Bil/broek
 Boeg
 Borst
 Borstkas
 Bovenarm
 Bovenbeen
 Bovenkaak
 Bovenlip
 Buik
 Elleboog
 Halsaanzet
 Heupknop
 Hielbeen
 Hoef
 Hoefballen
 Jukbeen
 Keelgang
 Kin
 Kingroeve
 Knie
 Kogel
 Koker
 Kol
 Koot
 Kroonrand
 Kruis
 Lendenen
 Lies
 Maantop
 Manenkam
 Mondhoek
 Nek
 Neusgat
 Onderarm
 Onderhals
 Onderlip
 O
 Oor
 Oorspeekselklier
 Pijp
 Profiellijn
 Punt van het
 schouderblad
 Schenkel
 Rug
 Schoft
 Schouder
 Spoor
 Spronggewricht
 Staartinplant
 Voorknie
 Vetlok
 Zitbeenknobbel
 Zwilwrat

Deelcertificaat Ruiterbewijs deel 1

CBR 1

Toegekend aan:.....

Geboortedatum:.....

Voor het met goed gevolg afleggen van het examen volgens de door KNHS en FNRS vastgestelde voorwaarden.

Datum:.....

Plaats:.....

Handtekening jury:

Deelcertificaat Ruiterbewijsdeel 2

CBR 2

Toegekend aan:.....

Geboortedatum:.....

Voor het met goed gevolg afleggen van het examen volgens de door KNHS en FNRS vastgestelde voorwaarden.

Datum:.....

Plaats:.....

Handtekening jury: